

4. JULIJ - DAN BORCA

Spomenik heroja Jožeta Lacka na Slovenskem trgu v Ptuj

Ob 4. juliju — Dnevu borca, ko so že zaprta vrata osnovnih, srednjih, strokovnih in drugih šol, so starši, učenci, dijaki in študentje veseli doseženih uspehov in razveseljivih spričeval. Istočasno so veseli učitelji in profesorji zadovoljstva mladine, sami pa tudi hvaležni mladini za cvetje in vse pozornosti ob dnevu zaključka pouka in delitve spričeval.

Prav je povezati to prijetno razpoloženje odraslih in mladine s proslavljanjem 30-letnice osvoboditve in 4. julija — Dneva borca in z mislimi na upor in partizanski boj proti fašističnemu okupatorju v ptujski občini. Spominjamo se nosilcev upora, članov KPS v herojski slovenskogoriški Lackovi četi z Jožetom Lackom, Francem Osojnikom, Francem Krambergerjem na čelu neustrašnih borcev bratov Rešev in drugih, ki se niso ustrašili boja in žrtev za zmago nad fašističnim okupatorjem, za osvoboditev in za novo socialistično Jugoslavijo.

Kako težek, krvav in uspešen je bil boj organizacij OF, partizanskih enot, delo aktivistov OF in oboroženih partizanov v ptujski občini ob opori na zavedno prebivalstvo v mestu in na podeželju, govorijo spomini na »PTUJ V BOJU ZA LEPEŠE DNI«, zbrani v brošuri iz 1960. leta, ob 15-letnici osvoboditve iz fašističnega zatiranja. Te spomine je napisala Vida Rojic, izdal pa odbor Zveze borcev NOV.

Ob letošnji 30-letnici osvoboditve in tudi ob letošnjem 4. juliju se spominjamo težke, uspešne bojne šole članov KP, OF in partizanov, junakov in zmag, pa tudi nešteti žrtev v boju za osvoboditev po Jugoslaviji, v boju za novo življenje v svobodi, v novi socialistični Jugoslaviji.

Veseli nad uspehi v šoli so nesli učenci v šolo iz hvaležnosti za vse napore zanje cvetje. Vesela mladina in odrasli odnašamo ob 4. juliju in bomo odnesli ob letošnjih slovesnostih za 30-letnico osvoboditve iz hvaležnosti borcem na grobnice in grobove, pred spominske plošče, spomenike in znamenja vence in cvetje. Padli so v boju za osvoboditev, da bi naše sedanje in mlajše svobodne generacije mirno in svobodno živele.

Ob 4. juliju dobivamo tudi odrasli oceno svoje zrelosti po naporih za ohranitev miru, za napredek naše domovine, za prijateljske stike z drugimi narodi po svetu in veselje nad uspehi nas spodbuja k nadaljnjemu uspešnemu delu.

VSEM DELAVCEM V SESTAVLJENI ORGANIZACIJI
ZDRUŽENEGA DELA KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT
ISKRENO ČESTITAMO ZA

DAN BORCA

TER JIM TUDI V PRIHODNJE ŽELIMO KAR NAJVEČ
DELOVNIH USPEHOV!

Samoupravni organi in
družbenopolitične organizacije

AGROKOMBINAT LENART

Priprava za žetev

Agrokombinat Lenart, TOZD Poljedelstvo — živinoreja Lenart, ima posejane pšenice v letu 1975 300 ha. Sorte pšenice, posejane v letošnjem letu so zlata dolina, Sava in libelula. Zaradi izredno slabe jeseni v letu 1974, ko je v oktobru mesecu stalno deževalo in onemogočalo setev pšenice, smo večino pšenice posejali šele v mesecu novembru in nekaj tudi še decembra meseca. Zato je bila posejana pšenica celo zimo zelo slaba, je pa bila ugodna zima za razvoj posevkov. Zato se je pšenica kljub temu dobro razrasla in se zgostila in predvidevamo večje hektarske donose kot smo prej pričakovali. Posebne sorte zlata dolina in Sava kažeta na lep pridelek. Seveda je težko napovedati donos že danes, ker

je odvisno še od vremena, ki bo odločalo in vplivalo do žetve.

Predvidevamo pri sortah, ki so intenzivne, Sava in zlata dolina, hektarski donos okrog 5000 kg na ha, na parcelah, kjer je sklop rastlin optimalen. Na vseh parcelah še ni urejen vodni režim, ki nam onemogoča pravočasno pripravo zemlje za setev, ker še izvajamo hidromelioracije. Za žetev pšenice smo pripravljene in mislimo, da ne bo večjih težav. V letošnjem letu smo dobili novi kombajn »Univerzal«, tako imamo sedaj tri kombajne, ki bodo zmogli pšenico pravočasno požeti. Tudi za odvoz je pripravljen dovolj prikolice in bodo kombajni lahko nemo-
teno delali. Ivan Thaler

AGROKOMBINAT MARIBOR

Pridelek žita 1975

Vsako točno napovedovanje vnaprej je težavno. Skoraj še en mesec pred polno zrelostjo, oziroma kombajniranjem žita, ugotavljamo, da bo pridelek žit v primerjavi s pridelkom v preteklem letu manjši in to predvsem zaradi znanih okoliščin v jeseni ob setvi. Tedaj se zemljišča niso mogla v redu pripraviti, zemlja ni bila ugodno-sklenjena, setev je bila mnogokrat v premokra, na kraju žetve že v mrzla, zmrznjena tla. Kasna setev v mesecu novembru. Ta dejstva tudi ugodna zima za ozimnine ni mogla v celoti popraviti in tako so posevki neizenačeni; ponekod se poznajo še kolesnice od jesenske obdelave, zamočvirjena mesta so prazna ali je na njihovih mestih posevek redkejši, rastline so se sicer tukaj močno obrastle, vendar

je pridelek na bilih tretjega in nadaljnih redov razrasti dosti manjši. Zrnje bo tu drobnejše, manj kleno. Tudi na mestih, kjer je bil glavni transport sveže kornuže, potem umetnega gnojila in večkratno obračanje obdelovalnih agregatov, bo nižalo poprečni pridelek. Tu so rastline slabše razvite, ni pravega sklopa.

Posevki pšenice, sejani po 15. novembru, so redkejši in jih tudi močno nitriranje zgodaj spomladi ni moglo v celoti popraviti.

Rezultanta neugodne premokre jeseni in ugodne mile zime ter primerne hladne spomladi in našega dela bo dal pridelek, ki bo za cca 20 % manjši od lani in se bo vrtel okoli 40 q/ha, kar je nekaj nad večletnim povprečjem za pšenico na Agrokombinatu Maribor.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob bazenu in kanalu HC SD2

Z gradnjo nove hidroelektrarne, ki bo kanalskega tipa, bo za kmetijstvo izgubljenih precej obdelovalnih površin. Večina teh zemljišč leži na območju KK Ptuj obrata Kooperacija, proizvodnega okoliša Markovci, saj so najbolj prizadeti kmetje iz vasi Zabovci, Markovci in Nove vasi, nekaj manj pa v Bukovcih in Stonjcih ter drugih obdravskih vaseh na območju proizvodnega okoliša Gorišnica.

ZEMLJA IN HIŠE NA TRASI HC SD2

Posebno težko je za kmete v Zabovcih in Markovcih, ker le-ti izgubijo največ zemlje. Za gradnjo bazena izgubijo zabovčani vse travnike in pašnike, ki so jih imeli v Šturmovcu.

V drugih vaseh, razen v Markovcih, kjer tudi izgubijo kmetje del travnikov, pa so za gradnjo hidroelektrarne odkupili le njive.

Nekaj kmetij je močno prizadetih, saj bodo izgubile več kakor polovico vseh zemljišč, kar bo bistveno vplivalo na njihovo bodočo proizvodnjo.

Za gradnjo elektrarne je bilo potrebno odstraniti tudi 15 hiš, od katerih pa so bili le štirje lastniki, ki so se poleg službe še ukvarjali s kmetijsko proizvodnjo; njim so Dravske elektrarne priskrbele ustrezno zamenjavo.

V času gradnje bo potrebnih še več površin za samo gradnjo.

Poseben problem je v Markovcih, kjer so začasno premostili strugo Drave. Struga je verjetno premalo dimenzi-

onirana, saj si je Drava v Šturmovcu že prekopala dodatno strugo, kar onemogoča spravilo sena. To je letos še posebej otežkočeno, saj brod, s katerim so kmetje vozili seno, zaradi prevelike vode ne vozi in so vezani na prevoz skozi Ptuj in Videm.

MOŽNOSTI ZA BODOČO USMERITEV KMETIJ

Izguba kmetijskih zemljišč bo močno vplivala na bodočo usmeritev kmetij. Do sedaj smo na tem območju usmerjali kmetije predvsem v intenzivno živinorejsko in to pretežno govedorejsko proizvodnjo in to v proizvodnjo govejih pitancev in mleka. Na tem območju je bilo do sedaj preusmerjenih, oz. začeto je s preusmeritvami na 48 kmetijah. Skoraj polovica teh kmetij pa je z izgradnjo hidroelektrarne močno prizadeta, ker izgubi precej kmetijskih zemljišč, kar se bo v proizvodnji na teh kmetijah tudi močno poznalo. Najtežje bo za časa gradnje, ko bo otežkočen dostop do travnikov in njiv. Po zaključku del na bazenu in dovodnem kanalu bo mogoče površine v Šturmovcu, ki bodo ostale intenzivno izkoriščati, saj bo prek jezov omogočen reden dostop. Na tem delu zemljišč bi tudi naredili s pomočjo kmetijske zemljiške skupnosti hidro-in agromelioracije ter zložbo zemljišč. Nekaj teh površin bo mogoče uporabljati

ŽIVILSKA INDUSTRIJA PETOVIA PTUJ

15. TOZD KK PTUJ

Na referendumu 9. junija 1975 se je 190-članski kolektiv Živilske industrije Petovia Ptuj izrekel za pripojitev h Kmetijskemu kombinatu Ptuj. Glasovalo je 86,4 % zaposlenih pri Petovii, ki bo petnajsta TOZD v kombinatu.

V volilni imenik je bilo vpisanih 190 oseb (bolniki in dopustniki so vštet). Glasovalo je 179 oseb, veljavnih glasovnic je bilo 178; za pripojitev je glasovalo 164 volivcev, proti je glasovalo 14 volivcev; za pripojitev Živilske industrije Petovia h Kmetijskemu kombinatu je toraj glasovalo 86,4 %, glasovanja pa se je udeležilo 92 % volivcev.

Do 6. ure zjutraj je glasovalo že nad 50 % volivcev, ob 8,30 pa je glasovanje bilo končano.

Ob koncu referenduma so Petovio obiskali predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinske skupščine iz Ptuja ter Kmetijskega kombinata Ptuj in so jim čestitali k tako pomembni gospodarski odločitvi.

tudi kot njive. Za druge kmetije, ki so v preusmeritvi, pa ne bodo imele več travnikov, priporočamo intenzivnejšo rabo njiv, na katerih bodo uvedli v kolobar več travnodeteljnih mešanic in silažne koruze. Na ta način bomo lahko na teh kmetijah obdržali vsaj približno tak stalež kot je bil v programu predviden.

Kljub vsem težavam pa se odpirajo z gradnjo dovodnega kanala čez Ptujsko polje velike možnosti za proizvodnjo vrtnin.

NJIVE IN UMETNO NAMAKANJE

Dravske elektrarne predvidevajo možnost namakanja iz dovodnega kanala, ki bo speljan med njivami. Posebne možnosti za proizvodnjo vrtnin se odpirajo sedaj, ko je priključena h kombinatu tudi Živilska industrija Petovia, ki za svojo dejavnost potrebuje

precejšnje količine vrtnin in je do sedaj skoraj v celoti vezana na proizvajalce v sosednji republiki.

Ravno vrtnine za predelavo imajo na tem območju vse pogoje in to skoraj vse tiste, ki jih potrebuje Petovia. Pred leti smo že pričeli na tem območju uvajati proizvodnjo vrtnin na industrijski način in na večjih površinah. Takrat smo pričeli s proizvodnjo kumaric za vlaganje, čebule, korenčka, pese, fižola in zelja. Zaradi suše in neurejenega odkupa pa smo morali večjo organizirano proizvodnjo vrtnin in zelja opustiti.

VRTNINE ZA PREDELAVO

Z možnostjo namakanja z obeh strani kanala, s trdnimi pogodbami in realnimi cenami, bo mogoče to proizvodnjo ponovno uvesti.

Precej kooperantov, ki bodo izgubili zemljo, si bo lahko s pridelovanjem vrtnin močno povečalo dohodek in to lahko celo tako, da bo večji od sedanjega.

Največ možnosti bodo imeli tisti kooperanti z manj zemlje in z dovolj delovne sile za to proizvodnjo.

Več možnosti za uvedbo vrtnin bodo imeli kooperanti iz Markovec, Nove vasi in Bukovec.

Program proizvodnje na tem območju bo treba prilagoditi potrebam Živilske industrije.

Obrat Kooperacija pri KK Ptuj predvideva ustanovitev skupnosti za nabavo namakalnih naprav, ki jih bo tudi s pomočjo HKS kreditiral.

Konrad JANŽEKOVIC

AGROKOMBINAT MARIBOR

Pridelek žita 1975

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri rži smo si letos zastavili skupaj z Lekom načrt dela po katerem bo prišli do večjih ha pridelkov rožičkov s tem, da se prouči vsa agrotehnika, vplivi škropliv in gnojenje ter njihovi optimalni roke porabe. Letošnji izgledi kažejo na zadovoljiv pridelek po oceni Leka.

Tudi pri nas sejanih jarinah lahko pričakujemo nadpovprečne pridelke, saj so vsi posevki lepi, izenačeni, s pravim sklopom, posebno pri jarem ječmenu.

Za žetev se že pripravljajo kombajni, prikolice, dokončuje se lastno postrojenje za sušenje in skladiščenje zrnja. Tako letos ne bo težav. Problem je le pri nabavi novih kombajnov za katere ostaja vprašanje, če bodo do roka izdobljeni.

Orthaber Ludvik

Hektarski donosi in žetev

Dajanje prognoz o hektarskih donosih v tem času pred žetvijo je nevhvaležno. Večkrat smo bili priča razočaranj takih napovedi. Vedno se pričakuje najboljše, saj končno tudi za to pridelujemo in vlagamo precejšnja materialna sredstva in osebno delo.

Plan jesenske setve pri KK Ptuj — TOZD Kmetijstvo pri pšenici in rži (cca 1000 ha) smo dosegli, čeprav so bile prilike ob setvi v jeseni 1974 zelo kritične. Spomnimo se samo pod kako težkimi pogoji smo spravljali koro, katere zemljišča bi nam naj bila pravočasno pripravljena za setev pšenice. Optimalni čas setve (do 20. 10.) je bil že za nami, pa je do tega dne bilo posejano 30 % pšenice. Če smo hoteli zasejati večje površine, smo šli v zavestni riziko takšne proizvodnje in posejali drugih 70 % površin do 23. 11. 1974.

Narava pri spravilu pridelkov in pri setvi v jeseni je nagajala, nato je nepričakovano nastopilo ugodno vreme za vznik in razraščanje posevkov daleč v koledarsko zimo. Narava pač vse popravi. Tako so bili posevki spomladi

nepričakovano lepo obraščeni, zdravi in zadovoljivega sklopa. Vse dosedaj so se žita dobro razvijala, posebno na težjih tleh, le da so tu in tam vsled močnejšega deževja v maju in juniju nekaj polegla, kar velja še posebno za rž. Zaradi večje vlažnosti pa so se začeli v nekaterih posevkih močnejše bohotiti pleveli (srakoperec), zadnje dni pa so se še pojavile bolezni, kot je plesen in fuzarium.

In kakšne pridelke pričakujemo kmetijski proizvajalci? Po sedanjih ocenah bo letina pšenice približno na lanske letni ravni. Tudi pri drugih žitih (jari ječmen in rž) pričakujemo srednje dobre donose.

Za žetev imamo pripravljeno 9 kombajnov, ki bodo ob lepem vremenu lahko poželi vsa žita v optimalnem času, če nam ne bo seveda nagajalo slabo vreme.

Tudi vsi eminentni kmetijski strokovnjaki v državi so glede dajanj prognoz o letošnjih donosih zelo previdni in se držijo pravila: še malo potrpljenja in počakajmo, da bodo pridelki pod streho.

M. Zemljčič

VABIMO VAS — DOPISUJTE ZA »NAŠO POT«!

Več dopisov,
več informacij,
več zanimivosti,
več zadovoljnih
bralcev!

Razvoj ptujskega kletarstva in prodaja vin

Prodajni prostor za štajerska vina iz naše kleti je bil vrsto let omejen. Več činiteljev je vplivalo na to:

— potrošnja štajerskih vin po vojni je bila skromna zaradi nizke proizvodnje in visokih cen,

— okus potrošnikov se je menjal predvsem na območju Ljubljane in Gorenjske sploh, ker je bilo to področje med vojno oskrbovano izključno s primorskimi vini,

— končno pa naše kletarstvo v slovenskem prostoru ni imelo tradicije, niti večjih količin, s katerimi bi nastopalo na tržišču. Na takšno stanje je vplivala predvsem razdrobljenost kletarstva. V tem obdobju so v Ptuj obstajala tri tovrstna podjetja z manjšimi kapacitetami.

ZDRUŽEVANJE PTUJSKEGA KLETARSTVA

Po združitvi kletarstva v enotno organizacijo je bil napravljn velik korak naprej. Obnova vinogradov v družbenem sektorju je uspešno napredovala. Obstoječe kletne kapacitete so bile boljše izkoriščene, obnovilo pa se je tekom let več vinske embalaže (sodov ležakov).

S takim ravnanjem se je ptujsko kletarstvo razvilo v močnejšega tržnega proizvajalca. Nastopile so potrebe po novem tržišču.

IZVOZ ŠTAJERSKIH VIN

Med prvimi se je pojavilo ptujsko kletarstvo na mednarodnem tržišču. Interes za kvalitetna štajerska vina je rasel na tem tržišču iz leta v leto. To je ustrezalo našim razmeram, saj smo dosegli boljše cene kot na domačem tržišču, kjer je bil življenjski standard razmeroma nizek in s tem tudi plasman kvalitetnih vin. Poznejša leta so prinesla na tem področju močne premike.

PRIDOBIVANJE DOMAČEGA TRŽIŠČA

Inozemsko tržišče je postajalo manj interesantno, kupce za našo vino je bilo treba iskati doma. V tem času je bilo naše področje oskrbovano z manj kvalitetnimi, vendar cenenimi južnimi vini. Naš prodajni prostor so dobredno zasuli z različnimi prodajalnami, skladišči in podobno. Nastopil je konkurenčni boj in ponovno pridobivanje domačega tržišča. S porastom kupne moči je rasel tudi interes za kvalitetnimi vini.

VEČJI INTERES PO KVALITETNIH VINIH

Vrniti je bilo treba prvotni sloves štajerskemu vinu, ki ga je delno pokvarila prevelika

ka ihta za izvozom, predvsem pa konkurenca, ki je izkoristila našo odsotnost na domačem tržišču.

ZASČITNA ZNAMKA SLOVENSKIH VIN IN PORAST PRODAJE KVALITETNIH VIN

Leta 1969 smo se med prvimi v Sloveniji pojavili na tržišču z zaščitno znamko slovenskih vin. Namen značke bi naj bil kot že rečeno povrniti potrošnikom zaupanje v pristnost in provenienco štajerskih vin. Napori, ki so bili vloženi v to, niso bili zaman. Interes potrošnikov za štajerska vina je iz leta v leto rasel. O tem zgovorno pričajo podatki o znamko slovenskih vin po letih:

— leta 1969 je bilo prodanih	322.900 l vina
— leta 1970	337.800 l vina
— leta 1971	372.300 l vina
— leta 1972	460.600 l vina
— leta 1973	531.700 l vina
— leta 1974	1.053.000 l vina

pod zaščitno znamko. Uspeh torej ni izostal. Naš prodajni prostor se je širil. Širila se je tudi obnova vinogradov v družbenem in privatnem sektorju. S tem v zvezi so nastajali novi in novi problemi v kletarstvu.

KLETNE IN SKLADIŠČNE KAPACITETE — OZKO GRLO

Potrebe po večjih količinah sortnega vina kot je Rimljan in tipov vina kot sta Haložan in Pater kletar, so bile vedno večje. Primanjkovalo je večje embalaže za tipiziranje. Skladiščni prostori so postali ozko grlo, kletne kapacitete pa premajhne, predvsem ob močnih letinah. Vse to je pogojevalo, da tržišča nismo zalagali tako kot bi želeli, predvsem pa zaradi omejenih kapacitet nismo bili v stanju odpirati novega trga.

PROBLEMI PRI ODPIRANJU NOVIH TRŽIŠČ

Nevzdržno se je pojaviti na tržišču z artiklom, ki je bil dobro sprejet in pozneje to tržišče neredno in nemoteno zalagati. To potrebo in zahtevo je jasno postavila trgovska in gostinska mreža. Primorani smo bili ostati na ožjem področju Slovenije in Hrvaške.

KLETNE KAPACITETE

Dosedanje kletne kapacitete 300 vagonov komaj zadoščajo za redno oskrbo področja Štajerske, Koroške, Pomurja, Medjimurja in dela Podravine.

INTEGRACIJA PROIZVODNJE, PREDELAVE IN TRGOVINE

S predvideno integracijo proizvodnje, predelave in trgovine v mariborski regiji, se bodo še povečale potrebe po kvalitetnih vinih. Združena

trgovina in gostinstvo bosta plasirala samo v mariborski regiji preko 2 milijona litrov vina letno. Velik del tega je bil doslej oskrbovan z manj kvalitetnim južnim vinom, kar bo z integracijo odpadlo. Povezovanje proizvodno predelovalnih in trgovskih SOZD-ov med regijami (Maribor, Celje in Pomurje) pa bo te potrebe še povečalo. Odpirajo se nam torej realne možnosti po večjem plasmu kvalitetnih vin na ožjem prodajnem prostoru.

PRODAJA RDEČIH KVALITETNIH VIN

Koristimo pa tudi obstoječe rezerve pri prodaji rdečih vin, ki jih gotovi krog potrošnikov redno zahteva. V ta namen smo obnovili večje količine vinogradov z rdečimi sortami, ki bodo že naslednje leto na tržišču pod imenom »Ptujsko rdeče vino.«

Interes po kvalitetnih štajerskih vinih se ni povečal samo na ožjem slovenskem prostoru, temveč tudi na področju sosednje republike Hrvaške. Z dograditvijo avtoceste Ptuj—Macelj—Zagreb se nam na tem področju odpirajo nove možnosti.

VEČANJE PRODAJNEGA PROSTORA V NASLEDNJIH LETIH

Zagreb z okolico do Karlovca in del Bosanske Krajine do Banja Luke, kot eno največjih in lokacijsko zelo ugodno tržišče, nam daje v bodoče neslutene možnosti. Večtisoč vagonovska potrošnja na tem področju nam nudi možnost plasmana predvsem kvalitetnih štajerskih vin, ki jih to področje samo ne daje. Za tako pridobivanje novega tržišča pa nismo primerno opremljeni, prav tako pa nam ne zadoščajo obstoječe kletne kapacitete, ki so trenutno cca 300 vagonov.

RAZŠIRITEV KLETNIH IN OSTALIH PROIZVOVDNIH KAPACITET

Z ozirom na velike možnosti prodaje v našem ožjem in širšem prodajnem prostoru in z ozirom na povečano obnovo vinogradov, predvsem v privatnem sektorju, smo primorani povečati naše kletne skladiščne in druge kapacitete na nadaljnjih 260 vagonov. Le tako bomo v stanju pridobiti omenjena prodajna področja kot stalne konzumente naših kvalitetnih vin.

Leta 1978. predvidevamo letno prodajo 550 vagonov ali 5.500.000 litrov vina na našem ožjem in širšem prodajnem prostoru.

RAZMERJE ODPRTEGA IN VSTEKLENIČENEGA VINA V PRODAJI

Omembe vredno je povedati tudi dejstvo, da je od leta 1965 naprej zabeležen močan porast prodaje vstekleničenega vina na račun odprtega (v sodih). Modernizacija trgovskih in gostinskih lokalov, večja kupna moč in konec koncev tudi slovenski zakon o vinu, so v teh letih pripomogli, da je prodaja vina v steklenicah porasla od leta 1965 od 35 % na 90 %, v korist vstekleničenega vina koncem 1974. To pomeni, da bomo do konca leta 1976 prodajali vino izključno v steklenicah.

To narekuje nadaljnje širitve polnilnih kapacitet, saj bo leta 1978. potrebno vstekleničiti in prodati 550 vagonov ali 5.500.000 steklenic vina.

Iz opisanega je razvidno, da je načrtovana izgradnja oz. ponarečtovana izgradnja oz. povečava kleti, polnilnice in skladišč utemeljena in neodložljiva investicija, ki je življenjskega pomena za nadaljnji razvoj TOZD kletarstva »Slovenske gorice« v sklopu Kmetijskega kombinata Ptuj. Vinko Dren

Agrokombinat Maribor

ODGOVOR NA ČLANEK »SOZD KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT — POSLOVANJE V LETU 1974«, OBJAVLJEN V PREJŠNJI ŠTEVILKI »NAŠE POTI«.

V članku »SOZD KMETIJSKO PREHRAMBENI KOMBINAT — Poslovanje posameznih delovnih organizacij, so med drugim navedeni podatki o višini izplačanih dnevnic in terenskih dodatkov v letu 1974. Podatek o višini omenjenih stroškov za Agrokombinat Maribor ni točen. V članku je navedna številka 1.177.000 din, dejansko pa je bilo izplačanih dnev-

nic in terenskega dodatka le za 463.133,70 din. Do pomote je prišlo zaradi nevsklajenosti kontnih planov posameznih temeljnih organizacij Agrokombinata Maribor, ki pa je bila medtem že odpravljen.

Primerjava o izplačanih dnevnicah in terenskih dodatkih za delovne organizacije SOZD KPK je torej naslednja:

	v 000 din	%	št. zaposl.	%	na 1 zaposl.
Agrokombinat Maribor	463	28	945	30	490
Agrokombinat Lenart	172	10	240	8	717
TMI Košaki Maribor	198	12	514	16	385
KK Ptuj	835	50	1.434	46	582
Skupaj:	1.668	100	3.133	100	532

Dnevnice in terenski dodatki so znašali v letu 1974 za Kmetijski kombinat Ptuj 0,2 % od porabljenih sredstev oz. 0,3 % materialnih stroškov, za Agrokombinat Maribor 0,4 % od porabljenih sredstev oz. 0,8 % materialnih stroškov, za Agrokombinat Lenart 0,2 % od porabljenih sredstev oz. 0,7 % materialnih stroškov, za TMI Košaki pa 0,1 % od porabljenih sredstev oz. 0,1 % materialnih stroškov.

Razlike so: višina dnevnic in terenskega dodatka je odvisna od strukture proizvodnje, števila delavcev, ki so upravičeni do dnevnic in terenskega dodatka in še od marsičesa drugega. Prepričan sem, da nobena delovna or-

ganizacija ni kršila določil samoupravnih sporazumov in drugih aktov, ki urejajo izplačila dnevnic in terenskega dodatka.

Prav bi bilo, da bi podrobneje obravnavali bistvenejše postavke v strukturi stroškov posameznih delovnih organizacij.

Za konec naj navedem indekse dnevnic in terenskega dodatka v primerjavi z letom 1973:

Agrokombinat Lenart	141
Agrokombinat Maribor	153
TMI Košaki Maribor	182
KK Ptuj	198

Strinjam se s piscem članka o poslovanju SOZD KPK, da je potrebno štediti na vseh področjih ne glede na poslovni uspeh.

Franc Sapač

ZAČETEK GRADNJE HLADILNICE IN KLVNICE V ZLATOLIČJU

V zvezi s pričetkom gradnje prve faze mesne industrije v Zlatoličju nam je Martin Kovačič, vodja mesne industrije v izgradnji, povedal naslednje:

»Izgradnja prve faze mesne industrije se je zavlekla za dober en mesec in pol, ker nam je Republiški sekretariat za finance podpisal pogodbo za sredstva na račun nerazvitega področja, šele 16. 6. 1975.

Kljub tej zakasnitvi denarnih sredstev nam je uspelo definirati dokončni rok za

pričetek gradnje prve faze mesne industrije 1. 7. 1975.

Košaki TMI Maribor so pridobili gradbeno dovoljenje kot zadnji dokument za pričetek gradnje, kar potrjuje, da ima investitor zagotovljena finančna sredstva.

V naslednji številki Naše poti bomo lahko bralcem prikazali svečano otvoritev pričetka gradnje in napisali kaj več o vrednosti investicije, o virih sredstev, o izvajalcu, soizvajalci in podobno.

Realizacija investicij

Predračunska vrednost investicij iz leta 1975 znaša 3 milijarde 800 milijonov, od tega v obstoječe objekte, v klavnico, predelavo in trgovsko mrežo 8 milijonov, za novogradnjo mesne industrije pa 30 milijonov din.

Po investicijskem programu bo pričetek koriščenja navedenih sredstev od meseca junija 1975 dalje. Investicije v obstoječe objekte so namenjene v modernizacijo obstoječih proizvodnih in prodajnih kapacitet.

V prvem polletju po našem programu nismo koristili sred-

stev namenjenih za investicije, ker smo pridobili vse vire sredstev v mesecu maju 1975. Po planu smo predvidevali, da bodo naložbe že v prvi polovici leta. Iz prej navedenih razlogov smo jih predstavili v drugo polovico leta.

Nismo pa mogli realizirati investicij v obstoječe obrate, ker so nam denarne institucije (banke, republike in zvezne rezerve) obravnavale investicije kompletno in sicer izgradnjo prve faze nove mesne industrije in rekonstrukcijo obstoječih obratov.

Martin Kovačič

Pravo veselje je bilo letos kljub deževju nakladanje posušenega sena tudi v Zabjaku

DEŽEVJE ONEMOGOČA SUŠENJE

TOZD MERKUR BEOGRAD

Interesne zajednice potreb i obaveza

Nalazimo se u periodu kad su integraciona kretanja, kako po horizontalnoj, tako i vertikalnoj liniji u punom zamahu, i ista kretanja su opravdala tu svoju potrebu, a u nekim granama pokazala se preka potreba za formiranje Interesnih zajednica, koje će kompleksnije rešavati probleme po kulturama, počev od planiranja, setvenih površina, odabiranje kvalitetnijih sorata, sistema finansiranja, sistem setve, način prerade i krajnji plasman.

Interesne zajednice po svom karakteru mogu da budu regionalne, i u okviru šireg značaja. Ovakav sistem udruživanja u interesne zajednice pomaže rešavanje svih pratećih problema, koji se javljaju u lancu proizvodnje, a prate svaku granu.

Nov momenat koji prati Interesne zajednice, a u dosadašnjim integracionim kretanjima nije bio dovoljno zastupljen, jeste nauka koja je u Interesnim zajednicama postala punopravan član i njen uticaj imaće ogroman značaj za daljnji razvoj, kako proizvodnje tako i prerade, do konačnog plasmana.

INTERESNE ZAJEDNICE I DUGOROČNA REŠENJA

Osnovna intencija i cilj udruživanja u interesne zajednice jeste znalaženje dugoročnih rešenja za sve članice Interesne zajednice. Polazeći od pomenutih ciljeva i obaveza prema društvu, a zasnovane na Ustavnim principima, Pokrajinska privredna komora u Novom Sadu je formirala Interesnu zajednicu za područje Vojvodine i to za suncokret, šećernu repu i soju. Članice Interesne zajednice su OOUR, koje se bave proizvodnjom pomenutih kultura, OOUR, koje se bave kooperativnom proizvodnjom, sa individualnim proizvođačima, preradivačke organizacije, naučne ustanove i banke koje posluju sa članicama Interesnih zajednica.

Interesna zajednica ima Statut, svoje organe upravljanja, koje sa-

činjavaju delegati članica Interesnih zajednica. Najviši organ Interesne zajednice je Skupština, koja se održava jednom godišnje.

Interesna zajednica u Novom Sadu se prihvatila veoma obimnog i odgovornog zadatka, povećati u više narednih godina površinu pod suncokretom i šećernom repom, povećati prinos po jedinici površine. Naučna služba treba da odabere i prezentira proizvodnji visokorodne sorte, koje su otporne prema kriptogramskim bolestima i konkretno kod suncokreta sa visokim procentom ulja, zatim određivanje obaveznih agro-tehničkih mera. Za preradivačke organizacije (uljare i šećerane) je obaveza u prvom redu, da prihvate svu proizvodnju, koja se ponudi za preradu od članica Interesnih zajednica.

BANKE — ZNAČAJAN FAKTOR

Banke, koje su takođe značajan faktor u Interesnim zajednicama, obavezne su, da prate finansijske potrebe članica Interesnih zajednica. Ovako obimnim i složenim programom planira se, da Vojvodina za narednih nekoliko godina obezbedi putem proizvodnje preko 80 % jugoslovenskih potreba u ulju i šećeru, a to znači da bi se oslobodili uvoza sirovog ulja i šećera, koji čini danas značajnu stavku u spoljno trgovinskom bilansu. Drugi momenat, koji je itekako značajan u ovom sistemu, jeste podmirivanje u neophodnim sirovinama domaćih fabrika stočne hrane sa sojinom i suncokretovim sačmom (pogačom), koja je kao komponenta u ishrani stočke teško zamenljiva.

Povećanom proizvodnjom povećava se i količina pomenutih komponentata, koje takođe uvozimo, a što znači da bi se oslobodili uvoza jednog dela stočne hrane i time olakšali platni bilans zajednice kao celine. Soja koja je bila u dosadašnjem plodoredu prilično zapostavljena, sa obzirom na njenu sposobnost da u svako doba zameni suncokret, dobija

(Nadaljevanje na 5. strani)

OBISK NA DELOVNEM MESTU

Tokrat smo obiskali na delovnem mestu Cirila Stavbarja, obratovodja Obrata I. v klavnici Košakov TMI Maribor. Prosili smo ga, da nam pove kaj več o svojem delovnem mestu in nalogah, ki jih opravlja.

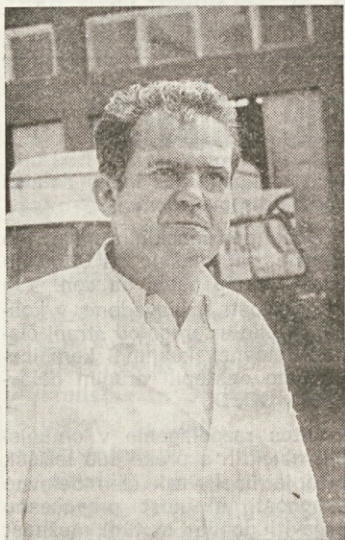
Povedal je, da se Obrat I. deli na naslednje oddelke:

- klavnico
- razsekovalnico
- črvarno
- depo
- pakirnico in
- skladišče svežega mesa.

Opravljam delo obratovodje v povezavi s skupinovodji, v zvezi z delom s oddelkih. Vzdržujem povezavo s komercialno službo in Obratom II. v Košakah, kjer se vrši predelava mesa in kamor dobavljamo surovine, potrebne za proizvodnjo.

V Košakah TMI Maribor sem zaposlen od 1951 leta kot izučen kvalificiran mesar. V začetku sem bil skupinovodja klavnice, nato skladiščnik svežega mesa, programer dnevnega programa v Obratu I. Od leta 1970 sem obratovodja v klavnici. Poleg strokovnega dela se udeležujem že od vsega začetka v samoupravnih

Ciril Stavbar

(Nadaljevanje s 4. strani)

vidno mesto u proizvodnji, a time i kao artikl za ishranu ljudi. Gledamo sa ekonomske strane suncokret, soja i šećerna repa obezbeđuje veoma dobru akumulaciju po jedinici površine u odnosu na druge poljoprivredne kulture.

RAZVOJNA PREMIJA ZA SUNCOKRET

Interesna zajednica je ta, koja je nosilac razvojne premije konkretno za suncokret, koja se daje u visini od 0,80 dinara za svaki litar dobivenog ulja od suncokreta. O nameni premije odlučivace delegati Intresne zajednice.

Iz iznetih činjenica jasno se vidi, da je proizvodnja navedenih

organih in sindikatu. Sem član nadzornega odbora blagajne vezjemne pomoči, član izvršilnega odbora sindikata, bil predsednik delavskega sveta in član upravnega odbora.

Na sedanjem delovnem mestu se dobro počutim, želim pa si obratno pisarno, ki je potrebna za nemoteno delo obratovodja. Sedaj smo v enem prostoru trije in več.

V sami klavnici so zadovoljivo urejeni zračni pogoji, ki ustrezajo kapaciteti. Težji pogoji dela pa so v razsekovalnici in hladilnici, kjer so pretesni prostori.

Glede gradnje nove mesne industrije v Zlatoličju pa sem mnenja, da je nujno potrebna izgradnja mesne industrije. To smo izglasovali na samoupravnih organih z željo, da se zgradi do tretje faze, s tem bi dosegli, da ne bi bili obrati tako ločeni, kot so sedaj, kar povzroča premike materila, čakanje na meso in drugo. Glede lokacije nove industrije v Zlatoličju pa imam pomisleke, zaradi oddaljenosti od Maribora. Precej zaposlenih bi moralo kreniti od doma na delo eno uro prej, oziroma se vrniti eno uro pozneje. Enak problem bom imel tudi sam, saj se vozim na delo iz Framu. Sama lokacija je lepa. Mislim, da se bomo novim pogojem dela sčasoma prilagodili, nekateri lažje, drugi težje. V novih pogojih dela si moramo zagotoviti, da ne bodo nastajale in ostajale zaloge mesa druge vrste, namenjenega za predelavo, da ne bodo dosegale zaloge do 150 ton kot so to včasih dogaja. To bomo lahko dosegli z otvoritvijo konzervnega oddelka. Tako bo meso iz zalog prej doseglo tržišče.

Prosti čas uporabim kot mnogi drugi pri delu doma, na kosu zemlje v Framu, pri novem domu, ob delu v vinogradu in v nasadu jagod. Nekaj časa mi ostane za počitek. Dopust preživljam z ženo na domu. Otrok poživljam s sestro vsako leto na morje.

M. P. — J. V.

kultura sestavljena iz dosta elemenata koje treba ukomponovati, da bi se postigao željeni cilj, u protivnom rezultati bi ostali na dosadašnjem nivou.

Očekuje se na području SAP Vojvodine osnivanje novih Interesnih zajednica, kao što su Interesna zajednica za pšenicu, za proizvodjače prerađivače i potrošače kukuruza i druge kulture.

Prisustvo Kmetijskog kombinata iz Ptuja u Interesnim zajednicama bilo kao proizvođača, prerađivača ili potrošača ima svoje opravdanje sa društvenog aspekta gledanja i drugo ekonomski momenti su ti koji treba da stimulišu i opravdaju, kako proizvodnju po granama, tako i učlanjenje u Intresnu zajednicu.

Pucarević inž. Milorad

Kolektiv Strojne postaje Agrokombinata Maribor v Košakah po posvetovanju z upravnikom Borisom Stoilkovićem

AGROKOMBINAT MARIBOR

Razvojna pot in problemi obrata

V prejšnji številki »Naše poti« smo bralcem predstavili obrat Strojno postajo, v tej številki pa želimo povedati kaj več o razvojni poti in problemih, ki se pojavljajo v obratu.

Od leta 1957 do 1960 je posloval današnji obrat Strojna postaja pod firmo Kmetijska poslovna zveza Maribor. Po razformiranju te zveze pa se je priključil obrat k Kmetijski strojni postaji Žalec kot delovna enota Maribor. Leta 1963 pa se je delovna enota Kmetijske strojne postaje Žalec priključila kot delovna enota Hmežada Žalec. Po odcepitvi od Hmežada Žalec se je enota Strojna postaja v Mariboru priključila Agrokombinatu Maribor kot obrat Kmetijska strojna postaja in je ostala v tej obliki še do danes.

Ob pripojitvi k Agrokombinatu Maribor je razpolagala s 7 stroji, ki so bili namenjeni za obnovo sadovnjakov in vinogradov, last Agrokombinata Maribor. S temi stroji je vršila Strojna postaja delno usluge tudi Kmetijskemu kombinatu Žalec. V tem času se je začel obrat širiti in odpirati navzven in to v smeri gradbeništva.

Prva večja dela na tem področju so potekala pri izgradnji hidrocentrale Đerđap, kjer je sodelovala Strojna postaja s 4 stroji. Pozneje je sodelovala Strojna postaja tudi pri regulaciji Save v Zagrebu.

ZGRADBE IN PROSTORI

Zaradi pomanjkanja prostorov se pojavlja problem v enotah avtoparka in mizarstva zaradi dotrajanosti zgradbe. Oprema delavnic ne ustreza pogojem opravljanja servisov. Strojji so v glavnem 92 % amortizirani, kar predstavlja težavo pri njihovem vzdrževanju in kar je povezano z velikimi stroški. Konkurenca na tem področju je občutna in zahteva kompletne stroje. Zaposleni v strojni postaji delajo po potrebi ves dan. Terenska služba je pri odstranjevanju napak na strojih zelo prizadeta.

Samoupravni organi pri Agrokombinatu Maribor so že sprejeli sklep o gradnji nove strojne postaje. Do realizacije pa zaradi objektivnih težav vse do danes ni prišlo. Ostali so v starih prostorih, uredili pa smo nove pisarniške prostore, prostor za garderobo ter jedilnico.

V obratu strojna postaja je v zadnjem času konjunktura delovne sile ugodna. Izkoristili smo vse moči, s katerimi razpolaga obrat.

Pojavljajo se problemi pri garažiranju kamionov in težke mehanizacije, ki ostajajo zunaj na dvorišču in so tako izpostavljeni okvaram ter skrajšanju dobe trajanja.

V strojni postaji je zaposlena visokokvalificirana, kvalificirana in priučena delovna sila, ki si je pridobila interno kvalifikacijo na tečajih, ki jih prireja Delavska univerza.

Enota gradnje, ki ima zaposlenih 14 delavcev, je bila namenjena za vzdrževanje objektov, last Agrokombinata Maribor. S 1. januarjem 1975 pa so prešla stanovanja v lasti Agrokombinata v upravljanje Stanovanijske skupnosti Maribor. Zaradi tega je gradbena enota začela prevzemati gradbeni dela izven Agrokombinata Maribor. Prevzeli so dela na izgradnji mostu v Muti in se dogovarjajo za dela na kanalizaciji v Račah in za druga dela.

Enota mizarstvo izdeluje v glavnem sadne zaboje za potrebe Agrokombinata Maribor. Ta enota je še v razvoju.

Enota mehanične delavnice Radvanje ima gradbeno mehanizacijo s katero opravlja gradbena dela. Prostorsko je mehanična delavnica zelo neurejena in slabo opremljena. Potrebne stroje in strojne priključke. Pri tem delu se zahteva določeno znanje in oprema.

Pojavljajo se težave zaradi fluktuacije delovne sile. Vzrok za to so nizki osebni dohodki.

Mnoge od navedenih težav bodo sčasoma odpravljene in Strojna postaja se bo razvila v obrat, ki bo lažje izvrševal prevzete naloge.

M. P.

Razvoj kmetijstva v ptujski občini

Na 10. razširjeni seji Občinske konference SZDL Ptuj so bili o vprašanju razvoja kmetijstva v občini sprejeti naslednji sklepi:

1. Sklepi razširjene seje Komiteja občinske konference ZKS Ptuj o stanju in nadaljnjem razvoju politik; kmetijstva v občini Ptuj, so komuniste v delovnih organizacijah kmetijstva obvezali, kako hitreje in učinkoviteje razvijati kmetijsko proizvodnjo. Sprejeti sklepi niso časovno omejeni za realizacijo, temveč je to trajna naloga, opredeljena z odgovornostjo organizacij združenega dela kmetijstva in posameznikov. Sklepi torej najširše obvezujejo vse, ki so odgovorni za razvoj kmetijstva in kmetijske proizvodnje. Za realizacijo sprejetih sklepov se je potrebno zavzemati na vseh nivojih in ostane izvajanje le-teh trajna naloga in obveza.

2. Kmečko vprašanje je ne le ekonomsko, temveč tudi globoko socialno vprašanje. Razvoj kmetijstva ni le podlaga za proizvodnjo hrane, temveč tudi podlaga za poseljenost prostora, rabo površin, obrambno sposobnost, zmanjševanje razlik med urbanim in podeželskim prostorom ter podlaga za uravnavanje deagracije. Zato je neobhodno, da občina usmerja in pomaga pri uresničevanju programa razvoja kmetijstva. Prav zaradi tega je občina tudi podpisnik družbenega dogovora o uresničevanju dolgoročne koncepta razvoja kmetijstva. S podpisom tega družbenega dogovora je prevzela in prevzema občina določene obveznosti, od katerih so v sedanjem momentu najaktualnejše:

- zagotavljanje razvoja kmetijstva v gorskih in hribovitih območjih ter vseh tistih območjih, ki so pomembna s stališča potreb
- neposredna materialna podpora izvajanja kmetijske zemljiške politike
- zagotavljanje pogojev za normalno delovanje kmetijske pospeševalne službe.

3. Za delo s kmeti in za razširitev sodelovanja je število enot in njihova razvrstitev v prostoru izredno pomemben faktor. Tako formiranim enotam je neobhodno prilagoditi vpliv proizvajalcev na rezultate, ki izvirajo iz proizvodnega sodelovanja. Samo proizvodnja oziroma delo naj bo merilo za samoupravno odločanje v svetih proizvodnih enot, združnega ali delavskega sveta in drugih oblikah samoupravnega odločanja.

4. V zboru združenega dela Skupščine občine Ptuj imajo kmetje šest delegatskih mest. Delegacije so izvoljene po proizvodnih območjih tako, da lahko kar najbolj neposredno zastopajo območne interese individualnih proizvajalcev in kmetijskih organizacij, katerih člani so. Kmetijske

delovne organizacije so dolžne podpreti delo kmečkih delegacij, jim nuditi vsoto strokovno pomoč, jih materialno podpreti in jim kriti stroške sestajanja.

5. Kmetijski zemljiški skupnosti je potrebno zagotoviti normalno poslovanje in jo ustrezno kadrovske okrepiti. Le-ta pa mora svoje delo poleg izvajanja določenih zakonskih pravnih določil usmeriti v tiste naloge, ki se tičejo neposredne rabe kmetijskega zemljišča. Vsako leto se naj loti vsaj ene konkretne akcije urejevanja in zemljišč na območju občine.

6. Pospeševalci in organizatorji proizvodnje na vasi ne smejo biti oddaljeni od terena in proizvodnje. Njihovo delo je potrebno čimbolj približati konkretnim nalogam v proizvodnji in ga tudi ustrezno stimulirati. Dela pospeševalcev kmetijske proizvodnje ni mogoče vedno in povsod meriti, saj je za doseg posameznih učinkov potrebno ogromno priprav, priprave, prečiščevanja in organiziranja. Zaradi tega je temu delu potrebno prilagoditi način nagrajevanja, saj je ta faktor poleg ostalih največkrat glavni vzrok, da kmetijski strokovnjaki zapuščajo kmetijstvo in se zaposljujejo v drugih dejavnostih.

Za zadostni efekt pospeševanja in smotrnega vlaganja kmetiovih in družbenih sredstev pa so osnova usklajeni programi in rajonizacija proizvodnje.

7. Probleme ponudbe in povpraševanja na trgu je razreševati s točnejšim programiranjem proizvodnje. Povezana in usklajena osnovna proizvodnja terja v svojem sklopu predelovalne in trgovske organizacije, pa tudi institucije pospeševanja, raziskovanja in znanosti. Tu pa je tudi odgovor, kdo se naj s kom integrira. Organizacije združenega dela se naj ne povezujejo samo formalno, združiti je potrebno dati vsebino in zagotoviti razvoj. Za povezovanje na področju kmetijstva sta v prvi vrsti zadolžena in odgovorna Kmetijski kombinat in Perutnina Ptuj.

Integracije se ne smejo končati napol in je iz njih izločevati ozke podjetniške interese. Videti je treba tudi vzroke, zaradi katerih posamezna integracija formalno sklenjena, vsebinsko stagnira.

8. Pri spremembi kmetijstva v mehanizacijo se opaža velika nenačrtanost, saj se kmetije opremljajo z najrazličnejšo mehanizacijo, ki je neprimerena, iztrošena in zastarela, največkrat pa brez ustreznih priključkov. Preko formiranja strojnih skupnosti bi morali vplivati na boljši izkoristek strojev, poenotiti opremo, zlasti pa vplivati na uvoznike mehanizacije, da upoštevajo potrebe in želje proizvodnje in ne največkrat samo zaslužek. S tem pa več škodujejo

kot koristijo kmetijski proizvodnji.

9. Strokovna usposobljenost kmetijskih proizvajalcev je prvi pogoj za napredek kmetijstva. To usposabljanje je potrebno začeti že z ustreznim podajanjem bioloških ved v osnovnih šolah, in voditi politiko poklicnega usmerjanja v kmetijske šole. Vso podporo je nuditi materialnim in kadrovskim rešitvam Poklicni poljedelsko živinorejski šoli Turnišče, podpreti pa prizadevanja za ustanovitve Visoke agronomske šole v Mariboru.

V okviru Delavske univerze in Temeljne izobraževalne skupnosti je zlasti v zimskih mesecih izvesti izobraževanje kmečkega prebivalstva.

10. Vloga in namen sklada za pospeševanje kmetijstva pri Sob Ptuj mora ostati tudi v bodoče nespremenjena. V dosednji obliki ne more obstajati, ker nima svojih izvirnih dohodkov in se napaja iz proračuna občine. O vlogi in načinu delovanja se bo nujno dogovoriti v regiji.

11. V srednjeročni program razvoja kmetijstva je dati večjo vlogo in pomen živilski predelovalni industriji, ki naj svoje programe gradi na možnostih proizvodnje, ki jo nudi ali je sposobna nuditi področje naše občine.

12. V vseh krajevnih konfe-

rencah SZDL je prisotna problematika kmetijstva, kot izredno pomembne gospodarske panoge. Za razreševanje le-te je obvezno v vsaki KK SZDL oblikovati sekcije za kmetijstvo. V okviru KK in sekcije za kmetijstvo pa poživiti delo aktivna mladih za družnikov.

13. Javna občila se naj bolj dosledno vključijo v informiranje javnosti o delu in problematiki kmetijske proizvodnje tako v širšem, kakor tudi ožjem prostoru.

14. Družbeno ekonomskemu položaju kmetijstva je vsakoletno posvetiti eno problemsko konferenco v občini, na katero je povabiti vse odgovorne dejavnike, ki posredno ali neposredno sodelujejo pri razreševanju dela in problemov kmetijske proizvodnje.

15. Med krajevnimi skupnostmi in kmetijskimi delovnimi organizacijami, zlasti obrati za kooperacijo mora obstajati tesna povezava. Programe razvoja kmetijstva je potrebno čim širše obravnavati zlasti na zborih kooperantov. Občani krajevne skupnosti morajo biti seznanjeni in morajo tvorno sodelovati v procesu in pri izvajanju teh programov, uresničevanju socializacije vasi in spremljanju družbeno-ekonomskih odnosov v krajevni skupnosti.

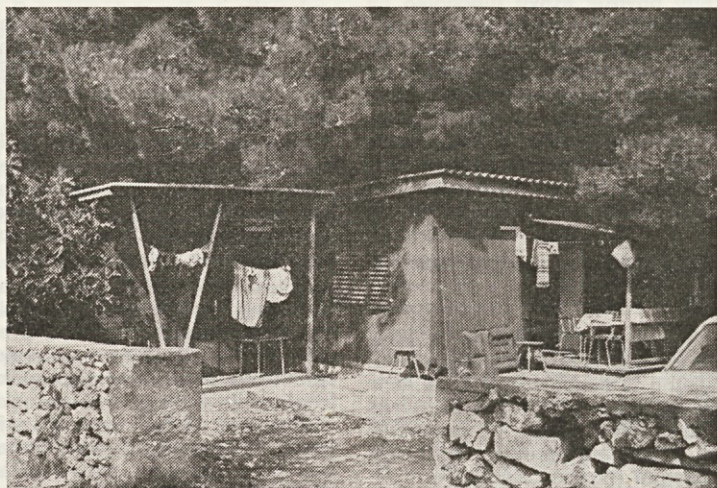
Priprave na letovanje delavcev

Sezona dopustov je pred vrati. Delavci posameznih TOZD ravno v tem času odhajajo na kolektivne izlete po Sloveniji in Jugoslaviji, ki so jih organizirale sindikalne podružnice z namenom, da spoznajo nove kraje, se spoznajo z drugimi kolektivi ter spoznajo njihovo delo in uspehe. Preko 550 delavcev in njihovih družinskih članov bo v letošnji sezoni preživljalo letni dopust v rekreacijskih objektih kombinata v Poreču, Valbandonu, Biogradu n/m in Crikvenici, nekateri pa, ki jim morje ne ustreza, bodo preživeli letni dopust v rekreativno zdravstvenem centru v Varaždinu.

skih toplicah, kjer imajo delavci kombinata svoj dom.

Gene penzijskih storitev so znosne, saj znašajo od 62,00 do 70,00 din po osebi na dan. Vse zmogljivosti so zasedene, v kolikor ni bilo interesa od strani članov delovne skupnosti kombinata, smo odstopili drugim delavcem v SOZD.

Letos razpolagamo v omenjenih objektih s preko 100 ležišči, zato je imel vsak član delovne skupnosti možnost pravočasno prijavit dopust in tudi možnost dobiti letovanje v počitniških objektih kombinata. S. G.

Počitniška hišica Kmetijskega kombinata Ptuj v gozdiču Ptujkega počitniškega doma v Biogradu na morju

JAVNA RAZPRAVA O SISTEMIZACIJI DELOVNIH MEST

Delavski svet SOZD Kmetijsko prehranbenega kombinata Ptuj je na svoji seji dne 23. maja 1975 sprejel predlog samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest delovne skupnosti skupnostih služb SOZD KPK Ptuj ter ga poslal v razpravo vsem TOZD v sestavi SOZD.

Samoupravni sporazum o sistemizaciji delovnih mest je razdeljen na šest poglavij. Prvi dve poglavji vsebujeta uvodne in temeljne določbe, v katerih je navedeno, kaj je delovno mesto in čemu služi sistemizacija delovnih mest. V skladu s 47. čl. samoupravnega sporazuma o združitvi v 5. čl. prikazana organizacija delovne skupnosti skupnih služb, ki je razdeljena na

- komercialno službo,
- službo za razvoj in načrtovanje,
- finančno službo,
- splošno službo in
- službo notranje kontrole poslovanja

V skladu s samoupravnim sporazumom o združitvi v SOZD je tudi določeno, da so vodje služb vodilni delavci, ki morajo poleg določene šolske izobrazbe in prakse izpolnjevati še ustrezne moralno politične kvalitete našete v 8. členu.

V tretjem poglavju »Organizacijski temelji delovnih mest« je najprej določeno, da je vsako delovno mesto posebej urejeno v samostojnem členu ter da mora vsaki opis delovnega mesta vsebovati:

- naziv delovnega mesta,
- opis nalog na delovnem mestu (opis dela),
- sredstva in predmeti dela,
- osnove za delo,
- pristojnosti,
- podatke o odgovornosti,
- podatke o pogojih dela,
- podatke o potrebnih znanjih in
- osebne in druge značilnosti delavca glede na delovno mesto.

V naslednjih členih je opisano oziroma pojasnjeno, kaj se opisuje, določa in zahteva pod prej naštetimi zahtevami.

V četrtem poglavju »Določbe o posameznih delovnih mestih« so določena in podrobno opisana predlagana nova delovna mesta in to:

- v komercialni službi: 1. vodja komercialne službe
- v finančni službi: 1. finančni instruktor
- 2. vodja hranilno kreditne službe
- v splošni službi: 1. pravnik
- 2. sekretar samoupravnih organov
- 3. novinar

— v službi notranje kontrole: 1. vodja interne kontrole

2. interni kontrolor

Po mnenju kolektivnega poslovnodnega organa in DS SOZD je zasedba predlaganih delovnih mest neobhodno potrebna, če želimo, da se bodo opravljale tiste delovne naloge, ki so jih OZD prenesle v pristojnost SOZD, ker se štejejo za zadeve skupnega pomena, pomembne za uspešnejši in skladnejši gospodarski razvoj.

Če se bodo vse OZD v SOZD odločile za formiranje hranil-

no kreditne službe (če je že niso organizirale), potem bo potrebno zraven vodje HKS sistemizirati še najmanj dve delovni mesti knjigovodij HKS. Knjigovodstev HKS v tem primeru ne bi organizirali na nivoju delovnih skupnosti skupnih služb OZD, temveč le na nivoju SOZD. Enako je predvideno tudi za službo notranje kontrole. Tudi ta služba naj bi bila po sedanjem predlogu organizirana le na nivoju SOZD.

Zraven že predlaganih delovnih mest v predlogu samo-

upravnega sporazuma bo potrebno sistemizirati še najmanj dve delovni mesti administratork. Od tega eno, ki bo pisala za potrebe časopisa Naša pot, drugo pa za potrebe delavcev zaposlenih na drugih delovnih mestih.

V naslednjih dveh poglavjih samoupravnega sporazuma o sistemizaciji delovnih mest so določeni organi, ki bodo odločali o izbiri kandidatov na sistemizirana delovna mesta in postopek za sprejem in spremembe tega sporazuma.

F. G.

O delu delegacije v TOZD in drugih oblikah združenega dela v SOZD smo že pisali v prejšnjih številkah. Da bi le kaj več izvedeli o samem delu delegatov, o njihovih izkušnjah, pomoči in aktivnosti v družbeno političnih organizacijah ter vodstev podjetij, želimo v vsaki številki »Naše poti« predstaviti po enega delegata.

Delegacije in njihovo delo

Tokrat predstavljamo bralcem »Naše poti« Milana Cofa — mesarja v obratu klavnica Košakov TMI Maribor, zaposlenega na delovnem mestu sortiranja mesa.

Tovariš Cof nam je povedal, da je delegat delegacije v zboru združenega dela skupščine občine Maribor. Konferenco sestavljajo delegacije iz Košakov TMI in še štirih drugih podjetij. Na seji delegacije predelamo priloženo gradivo, dajemo nanj pripombe ter pripravimo pismena in ustna vprašanja za sejo zbora združenega dela skupščine.

Gradivo, ki ga delegati sprejmejo, je preobsežno za tako kratek čas, saj ga dobijo objave v pregled le nekaj dni pred sejo. Zato bi bilo prav, da bi to gradivo objavili v skrajšani obliki, saj bi ga na ta način lahko delegat

obdelal v celoti. Delegati na seji delegacije in na konferenci pripravljamo predloge in postavljamo vprašanja v zvezi z nerazjasnjenimi vprašanji, ki se pojavljajo.

Z usklajenimi interesi in predlogi prihajamo na sejo skupščine, kjer ne zastopamo samo stališča svoje delegacije, temveč tudi stališče delavca — občana.

Predvsem pa je pomembno tudi povratno informiranje, ki pomeni predvsem to, da je delavec pravočasno seznanjen s stališči, ki so bila sprejeta v skupščini in jih zastopajo delegati na zasedanjih.

Pri obravnavanju gradiva na seji delegacije nam pomagajo predstavniki podjetja, odvisno od vsebine gradiva, ki ga obravnavamo.

M. P.

Mnenje o Naši poti

Pogovor s Štefanom Temlinom

Kmetijski tehnik Štefan Temlin, pospeševalec na območju Pesnice — Jarenine:

O glasilu »Naša pot« bi lahko rekel po ocenitvi dosedanjih prejetih števil:

»Na območju SOZD Kmetijsko prehranbenega kombinata se zgodi v enem mesecu toliko novega, da je za obveščanje delovnih kolektivov z eno številko na mesec skoraj premalo. Med resno vsebino sestavkov pogrešam tudi nekaj za kratek čas in razvedrilo, kako križanko, smešnico ali šalivko, ki ima svoj izvor v našem načinu dela in življenja. Članj KZ upravičeno pričakujejo več pisanja o njihovem delu, uspehih in problemih. Več dopisnikov po vseh

TOZD in delovnih enotah bi nabralo v svoji okolici mnogo novega in zanimivega. Boljše bo, če nas bo čakala »Naša pot« doma. Njeno prihajanje na delovno mesto, delitev z zamudo in drugo pušča vtis, da vsaka številka ne najde svojega lastnika. Iz samoupravnih aktov bi moralj vsi spoznati glavni namen in vsebino, ne vseh podrobnosti, kot jih imajo objave v uradnem listu. V »Naši poti« bi moralo biti mnogo več informacij o tem, kaj smo že dosegli in kakšno delo nas še čaka. Te bi tudi zahtevale več prostora za vse TOZD in delovne enote.

Mislím, da ponavljajo te želje tudi drugi ocenjevalci

»Naše poti«. Rezultat zbranih mnenj bo nedvomno prej ali slej takšna »Naša pot«, da ji bomo lahko rekli tudi — naše ogledalo.

Delo samoupravnih organov

DELAJSKI SVET AGROKOMBINATA LENART

Na delavskem svetu Agrokombinata Lenart je bilo med drugim sklenjeno naslednje:

— potrdi se sprejem samoupravnega sporazuma o varstvu pri delu po predhodnih razpravah in sprejetih sklepih na zborih članov delovne skupnosti po posameznih TOZD in v upravi skupnih služb, ki se uporablja od 5. 6. 1975 dalje. Za podpis tega samoupravnega sporazuma se pooblasti predsednika delavskega sveta podjetja tov. Vinka Zelenika. Sklep izvede splošni sektor;

— potrdi se sprejem pravilnika o požarnem redu po predhodnih razpravah in sprejetih sklepih na zborih članov delovne skupnosti po posameznih TOZD in v upravi skupnih služb in se uporablja od 5. 6. 1975 dalje. Za podpis pravilnika se pooblasti predsednika delavskega sveta podjetja tov. Vinka Zelenika. Sklep izvede splošni sektor;

— potrdi se 6. sklep odbora za splošne in kadrovske zadeve Agrokombinata Lenart z dne 4. 6. 1975 s tem, da se za v. d. vodja računovodskega sektorja imenuje tov. Teodora Primec, sedaj na delovnem mestu referent za gostinstvo in trgovino. Tovariš Primec se imenuje na to delovno mesto s 1. 6. 1975. Sklep izvede splošni sektor;

— razpišejo se volitve za novoustanovljeno TOZD in delovno skupnost skupnih služb, in sicer za: TOZD poljedelstvo živinoreja Lenart, TOZD sadjarstvo Selce, TOZD gostinstvo in trgovina Lenart, TOZD Transportervis Lenart, delovno skupnost skupnih služb — za volitve delegatov v delavski svet delovne organizacije, delavske sveta TOZD in delovne skupnosti skupnih služb, odbor za medsebojna razmerja v TOZD in delovne skupnosti skupnih služb, odbor delavske kontrole v TOZD in v delovni skupnosti skupnih služb. Volitve bodo 30. junija 1973. Kandidacijski zbori se izvedejo v času od 13. 6. do 16. 6. 1975;

— pritožbi tov. Marije Mag-

galenc iz Kmetijskega kombinata Ptuj zoper odločbo o imenovanju za v. d. vodjo računovodskega sektorja z dne 12. 5. 1975 se ugotovi;

— pri razdelitvi izrednih dohodkov in izdatkov na posamezne temeljne organizacije se naj uporabi merilo, ki je bilo doslej v veljavi. To je delitev glede na prispevek za skupne službe, razen odpisov, izterjatev z zakonsko preoračitenim rokom. Te pa naj bremenijo posamezne temeljne organizacije, iz katerih izvira terjatev v celoti. Sklep izvede računovodski sektor;

— v letu 1975 se ob mesečnem obračunu in izplačilu osebnega dohodka delavci obveščajo zaradi tehnično obračunskih razlogov o bruto in neto zneskih dohodka ter o stopnjah posameznih prispevkov za financiranje samoupravnih interesnih skupnosti, po katerih so bili obračuni in izplačani prispevki iz njegovega osebnega dohodka.

Do konca meseca februarja 1976 pa se vsak delavec obvesti o znesku izplačanega osebnega dohodka v letu 1975 (bruto in neto) ter o stopnjah in zneskih posameznih prispevkov za financiranje samoupravnih skupnosti, ki so obračunani in vplačani v letu 1975 iz njegovega osebnega dohodka;

— razglasi se javna razprava za samoupravni sporazum o združevanju v samoupravno interesno skupnost za nafto in plin v SR Sloveniji, — samoupravni sporazum o sistematizaciji delovnih mest v delovni skupnosti skupnih služb SOZD, — samoupravni sporazum o ustanovitvi Univerze v Mariboru. Javna razprava traja v času od 5. 6. 1975 do 20. 6. 1975. Sklep izvede splošni sektor;

— razglasi se sanacijski stabilizacijski program po predhodnih razpravah in sprejetih sklepih na zborih članov delovne skupnosti po posameznih TOZD in v upravi skupnih služb. Sklep izvede razvojni sektor.

Francka Dečko

DELAJSKI SVET KOŠAKOV TMI MARIBOR

Na 16. redni seji delavskega sveta Košakov TMI Maribor, z dne 4. 6. 1975 so med drugimi sklepal:

— o potrditvi poročila o poslovanju za mesec april v predloženi obliki. V komercialnem sektorju se napravi s 15. junijem 1975 sprememba sistematizacije delovnih mest. Ukinje se delovno mesto pomočnik nabave in prodaje mesnih izdelkov.

Ustanovi se samostojno delovno mesto referenta za nabavo osnovnih sredstev in reprodukcijskega materiala:

— na osnovi že sprejetih sklepov DS in sklepa KB Maribor o odobritvi najetja treh dolgoročnih kreditov pri KB Maribor;

— 24.100.000 din za gradnjo hladilnic v Zlatoličju,

— 5.025.000 din za modernizacijo obstoječe klavnice,

predelave in trgovske mreže, — 5.950.000 din za trajna obratna sredstva.

Vsi navedeni krediti so odobreni za dobo 8 let, z 10 % obrestno mero. Prva anuiteta zapade v plačilo 1. marca 1978, zadnja pa 1. 9. 1983. Kreditno pogodbo podpišeta direktor Slamič Franc in vodja finančnega sektorja Rotman Ivan.

— o sklenitvi pogodbe s Staninvest Maribor, o izvajanju delnega investicijskega inženiringa. Stroški Staninvesta se bodo obračunavali po stopnji 2 % od vrednosti, izvršenih del in to gradbenih, obrt-

niških, instalacijskih in drugih, ki bodo točno predvideni v pogodbi.

— DS je obravnaval Samoupravni sporazum o štipendiranju učencev in študentov v občini Maribor, vendar je zaenkrat odložil dokončen podpis tega sporazuma zaradi težke gospodarske situacije, v kateri se »Košaki« TMI Maribor trenutno nahaja. »Košaki« TMI Maribor se strinja s pozitivnimi stališči tega sporazuma in ga bo dokončno rešil in podpisal na eni izmed naslednjih sej DS, ko se bo gospodarski položaj delovne organizacije izboljšal.

Tončka Čurič

SKUPNI DELAJSKI SVET KMETISKEGA KOMBINATA PTUJ

je na 14. redni seji, dne 21. maja 1975 razpravljala o:

— pripojitvi Živilske industrije »Petovica« Ptuj in o Gostinskem podjetju »Breg« Ptuj,

— potrdil poročilo o delu živilske poslovne skupnosti in Kmetijske razvojne skupnosti za leto 1974 ter program za leto 1975,

— potrdil poročilo o poslovanju za prve tri mesece 1975,

— potrdil predloženo gradbeno pogodbo, sklenjeno s Gradisom Maribor za gradbeno dela na RTC,

— dal v razpravo delavcem v TOZD KK Ptuj poročilo o delu SOZD v letu 1974, program dela SOZD in predlog samoupravnega sporazuma o sistematizaciji delovnih mest v SOZD,

— predlagal, da od zneska že preveč plačane prispevne stopnje odkupijo obveznice federacije,

— dal soglasje k ustanovitvi Univerze v Mariboru,

— dal soglasje o pristopu k samoupravni interesni skupnosti za nafto in plin.

Še eno mnenje o Naši poti

Pogovor z Zdenkom Rajzmanom

Kmetijski tehnik Zdenko Rajzman, pospeševalec za TZE Jakobski dol Agrokombinata Maribor:

»Lahko bi rekel, da še naše temeljne zadružne enote v »Naši poti« niso obdelane. Mislim, da je stvarine za opisovanje življenja, dela, uspehov in problemov v njih dovolj, ne vem pa, če je mogoče najti dovolj ljudi, ki bi bili pripravljeni za to tudi skrbeti. Žrtvovati nekaj časa in se več pomerkovati s sodelavci in zbirati njihova mnenja, predloge, pobude in sestavke. Dolgo pisanje o problemih, težavah in načrtih ne stori tega, kar opravijo krajše zanimivosti o doseženih uspehih, o koristnih rešitvah in izkušnjah ljudi na delovnih mestih, o delovnih izboljšavah in drugem, kar si prizadevajo najti za svoje bralce vsi listi, pa tudi radio in televizija. »Naša pot« bi naj dobivali na dom, kar bo koristilo vsem prejemnikom in pošta bo skrbela, da jo bomo res vsi naslovniki prejeli.«

Delo sindikalnih organizacij v SOZD

Anton Belec, predsednik odbora sindikalne organizacije v SOZD KPK je dejal o dosedanjem delu sindikalne organizacije v SOZD:

»Moram reči, da ni bilo v prvem polletju 1975 na sindikalnem področju mnogo dela. Bili so občni zbori v zvezi z reorganizacijo sindikatov po kongresu. Sprotne naloge je reševalo predsedstvo, predvsem predsednik in tajnik Jože Skerlornik.

Seja sveta ZK in odbora sindikalne organizacije v SOZD 25. 6. 1975 je dala z razpravo o poročilu o delu v SOZD, o sporazumu o sistemizaciji delovnih mest skupnih služb, o programu dela sveta ZKS in sindikata ter o poslovniku mnogo koristnega za praktično delo, ki ga bo toliko, da ga bo imel vsak aktivni sodelavec več kot dovolj.

Naši sindikalni in drugi sestanki ob 12. ali 13. uri so rezultat varčevanja s proizvodnim časom, zato so ob uri, ko se dnevno proizvodno delo skoraj konča. Ko se delavci razidejo po delu, mora biti končano tudi politično delo. Popoldne se težko vračajo na sestanke, ker so iz širše okolice, ne pa iz mesta. Svoje predloge in pobude sporočajo sindikalnim organizacijam z delovnega mesta in tudi tako se zbere mnogo materiala za naslednjo sejo. V proizvodnji je težko odtegovati delavce za seje in sestanke, ker ne moremo nadomestiti manjkajočih na delovnem mestu.

Sindikalna organizacija v SOZD še ni dobila širše javne ocene v občinskih sindikatih, na območju katerih delujejo, ker obravnavajo bolj svojo proizvodno in drugo problematiko. Doslej še ni bilo urejeno, da bi vabila Zveza sindikatov Slovenije na posvetovanja predsednike konference v OZD in predsednike odborov v SOZD. Tako posvetovanje bo v Mariboru 30. julija za območje severovzhodne Slovenije. Na tem posvetovanju bomo navzoči in bomo prejeli vzorčen poslovnik o organiziranosti in načinu delovanja koordiniranih sindikalnih odborov sindikalnih organizacij ZSJ. Tako posvetovanja so bila tudi v Laškem, Ljubljani, Novi Gorici in na Bledu, v času do 2. 7. 1975.

Ko bodo enkrat razčiščeni pojmi in razčlenjen način dela sindikalne organizacije v SOZD, bo lažje delati in bo tudi več učinka. Dosedanje delo je bilo bolj iskanje poti in pravega mesta sindikalnih organizacij v sestavljenih organizacijah združenega dela.

Na podlagi sklepov in resolucij X. kongresa ZKJ, VII. kongresa ZKS in VIII. kongresa ZSS, je odbor sindikalne organizacije SOZD sprejel naslednji program dela za leto 1975:

I.

IZVESTI ORGANIZIRANOST ODBORA SINDIKATA SOZD-a

- odbor sindikata SOZD šteje 12 članov, iz vsake OZD po 3 delegate, ki jih izvoli članstvo OOS
- odbor si izvoli predsednika in sekretarja
- odbor se bo sestajal praviloma enkrat mesečno, po potrebi pa tudi večkrat

— odbor bo vsklajeval medsebojne odnose med OOS in konferencami OOS v SOZD

— konkretne zadeve pa bomo uredili s poslovnikom.

II.

SPREMLJANJE DELA MED DELOVNIMI ORGANIZACIJAMI

— spremljanje gospodarskih gibanj v družbi in posebej v SOZD

— obravnava kratkoročnih gospodarskih načrtov

— obravnava dolgoročnih gospodarskih načrtov oz. programa razvoja SOZD.

Z ozirom na navedeno se mora urediti:

- vprašanje organiziranosti SOZD
- ime firme in zaščitni znak
- izvolitev generalnega direktorja
- razprava o skupnih službah
- skupna vlaganja
- skupni nastopi na tržišču (bolj kot sedaj)
- delitev dela

III.

SAMOUPRAVNI AKTI

— razprava o dopolnitvah že sprejetih samoupravnih aktov SOZD

— razprava in sprejetje novih samoupravnih aktov SOZD

— skrbeli bomo, da se bodo vsi samoupravni akti sprejemali na zborih delovnih ljudi v TOZD in delovnih organizacijah.

IV.

SAMOUPRAVLJANJE

— odbor sindikata SOZD bo spremljal delo in sklepe samoupravnih organov

— sprejemali bomo delo kolegijskega organa in ostalih odborov SOZD

— dajali bomo predloge in pripombe na delo le-teh.

V.

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE

— vsklajevali bomo delo za enotne akcije in kritično spremljali njihovo delovanje v SOZD (ZK, sindikat, aktiv mladih delavcev in mladih združnikov

VI.

INFORMIRANJE

— delali bomo na informiranju delavcev v SOZD

— pravočasnost pravilnosti oziroma obsega s časopisom SOZD »Naša pot« ter drugimi oblikami posredovanja sklepov vseh organov SOZD.

VII.

SPREMLJANJE DRUŽBENEGA STANDARDA

— razprava o problematiki prevoza na delo in z dela

— razprava o družbeni prehrani delavcev

— razprava o stanovanjskih zadevah

— razprava o OD delavcev in stimulativnosti OD z ozirom na standard delavcev

— vključevanje sindikata SOZD v akcijo za oskrbovanje z ozimnico.

ŠPORTNO REKREACIJSKA DEJAVNOST

— organizirali bomo, da bo čimveč naših delavcev preživel svoj letni dopust v počitniških domovih, ki jih imajo delovne organizacije

— trudili se bomo, da z zamenjavami počitniških kapacitet med delovnimi organizacijami izkoristimo vse proste kapacitete, ki jih imajo nekatere delovne organizacije

— organizirali bomo skupne športne prireditve in tekmovanja (podroben program se napravi naknadno)

— organizirali bomo tudi drug način povezovanja naših članov.

S tem programom dela še zdaleč niso izčrpane vse oblike, metode in vsebina dela odbora sindikata SOZD. Opredeljujemo le težišča ali osrednje točke dejavnosti našega odbora. Vsekakor bo odbor opravljal še druge naloge, ker bodo angažiranje narekovali sklepi vodstev sindikata in zahteve članstva OOS ter nadaljnji konkretni družbeno ekonomski in politični razvoj.

O programu dela našega odbora je treba seznaniti vse članstvo OOS v SOZD.

Program je bil sprejet na 2. seji odbora sindikata SOZD, dne 13. decembra 1974.

Odbor sindikata

Priznanje za dolgoletno delo v sindikatih

V mesecu maju 1975 je Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije podelil zlati znak Zveze sindikatov Slovenije dolgoletnim in aktivnim sindikalnim delavcem. Zlati znak Zveze sindikatov Slovenije je bil podeljen tudi našemu dolgoletnemu sodelavcu Antonu Potočniku za aktivno delo v sindikalni organizaciji, v borbi za uresničevanje delavskih interesov, razvijanju in doslednem uveljavljanju samoupravljanja.

Anton Potočnik — rojen 1919 leta — kmetijski tehnik, zaposlen kot vodja aronderjev v premoženjsko-pravni službi Kmetijskega kombinata Ptuj.

Že kot mlad delavec je spoznal tegobe delavca, zato je leta 1938 postal član URS-ovih sindikatov. V podjetju, kjer je delal, je organiziral delavce in jih pridobil za sindikat. Med okupacijo je aktivno sodeloval z narodno osvobodilnim gibanjem ter leta 1943 stopil v NOV. Bil je v Ljubljanski brigadi, nato v Pohorski brigadi, kjer je bil spomladi leta 1944 ranjen v spopadu z Nemci pri »Jesniku« na Pohorju. Preživel je vse težave zdravljenja v partizanski bolnici.

Leta 1946 je bil demobiliziran iz JLA in bil nato na zdravljenju. Zaposlil se je kot strojni delavec v tovarni Titan v Kamniku. Vendar ga že leta 1948 najdemo v tovarni aluminija v Kidričevem. Tu je bil predsednik sindikalne podružnice od 1. 1. 1948 do 20. 2. 1949. Od 1949 do 1952 leta je bil predsednik Okrajnega sindikalnega sveta Ptuj, nato do 1953 leta tajnik OSS Ptuj.

Od 1953 leta do 1956 je bil v srednji kmetijski šoli v Mariboru. Po končani šoli je bil zaposlen na Kmetijskem gospodarstvu v Kidričevem. Od leta 1957 do 1959 je bil predsednik Občinskega sindikalnega sveta Ptuj.

Leta 1959 se je zaposlil na Kmetijskem gospodarstvu Ptujsko polje in leta 1961 po združitvi tedanjih kmetijskih gospodarstev prišel v Kmetijski kombinat Ptuj.

Vsa leta je aktivno deloval v sindikalni organizaciji sindikata. V kombinatu je bil leta 1965 predsednik sindikalnega odbora. Od leta 1973 pa je tajnik konference sindikalnih organizacij Kmetijskega kombinata.

Poleg navedenih funkcij v sindikatu pa je opravljal še vrsto drugih odgovornih funkcij v ostalih organizacijah.

Toneta poznamo kot delavca, ki mu nikoli ni žal truda in časa za delo v sindikatu. Mnogo je bilo ur, ki jih je opravil izven delovnega časa za sindikat, za uresničevanje njegovih ciljev.

Člani sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj čestitamo Tonetu ob prejemu zlatega znaka ter mu želimo še mnogo let plodnega dela v podjetju in pri sindikatu.

Konferenca osnovne organizacije sindikata Kmetijskega kombinata Ptuj.

Čestitkam se pridružujejo tudi člani kolektiva Kmetijskega kombinata Ptuj.

Povsod ljubeznivo sprejeti

Dvodnevna strokovno poučna ekskurzija članstva osnovne sindikalne organizacije skupnih služb Kmetijskega kombinata Ptuj 6. in 7. junija 1975 z avtobusom v smeri Celja, Ljubljane, Postojne, Vipave, Nove Gorice, Goriških brd, Mosta na Soči, Kobarida, Bovca, Trente in Vršiča ter nazaj domov čez Kranjsko goru, Jesenice, Kranj in Domžale ter obisk in ogled tega lepega dela Slovenije je pustil udeležencem izleta mnogo lepih vtisov in spominov, pa tudi tihih priznanj, da še premalo poznamo vse predele Slovenije nedaleč od Ptuja.

Vse udeležence izleta je spremljala na poti od Vipave, Goriških brd in Kobarida ter napre i razveseljiva obljuba predstavnikov kolektivov kletarstva v Vipavi in na Goriških brdih ter Mlekarni v Kobaridu, da bodo ob priložnosti tudi oni organizirali strokovno poučno ekskurzijo v Severovzhodno Slovenijo in v Ptuj. Tudi njihove člane sindikalnih organizacij bo veselilo, da jih bodo ptujski sindikalni prijatelji enako prisrčno in vpljudno sprejeli, jim razkazali svoje obrate in omogočili pomenke s strokovnimi in družbenopolitičnimi sodelavci. Z enako spoštljivostjo, kot so Ptujčani pri njih pokušali vipavsko vino rebulo, merlot ali kindermaher in tudi belo brdsko rebulo, tokaj ali merlot, bodo gostje iz Vipave in Goriških brd pokušali haloški šipon, muškadni silvanec, zelenj silvanec in druga vina iz kletarstva »Slovenske gorice«, kjer so zbrana najboljša vina iz haloških in slovenskogoriških vinogradov Kmetijskega kombinata Ptuj in zasebnih vinogradnikov. Tudi ptujska Mlekarna bo rada dala gostomokusiti svoje izdelke.

Na vsej vožnji je občutil

šofer avtobusa Komunalnega podjetja Ptuj Vlado Muhič vso zahtevnost in resnost vožnje po zelo prometnih širokih ravninskih in ožjih planinskih ovinkastih cestah in vsi potniki so se ob njem varno počutili. Predsednik sindikalne organizacije Franc Majcen si je nabral na izletu v zvezi s pogoditvijo dveh lepih sončnih dni in s pripravo in organizacijo zanimivega izleta priznanje vseh izletnikov. Vsak zase si je tudi prizadeval, da je bilo razpoloženje v avtobusu in ob ogledih krajev in srečanjih z ljudmi prijetno in veselo. Povsod do Ljubljane in dalje smo naleteli na ljudi, ki so že bili ali živeli v Ptuj. Vsi se ga radi spominjajo. V krajih do Vipave, Nove Gorice, Goriških brd in dalje se kaže marljivo delo domačinov na njivah in vrtovih, v vinogradih in sadovnjakih. Stare in nove hiše, skromne in zahtevnejše krase cvetje. Vsaki delček Slovenije je lepota zase, pa najsi je ravnica, hrib ali planina. Svet ob Soči ima svoje čare, enako bližina izvira Soče in pogled z Vršiča na Razor, Prisojnik, Jalovec in Mangart. Lep je tudi svet ob Savi, Savinji, Dravi, Dravinji in Pesnici. Tudi tukaj lahko vidijo izletniki mnogo lepega in zanimivega, zraven pa še zlahka ugotovijo, da smo svet v razvoju in v boju, da bi dohiteli razvitejše predele Slovenije in Jugoslavije.

Dvodnevna odsotnost zdoma je bila dovolj za ogled zanimivih krajev in za spoznanje ljudi daleč od naših vsakdanjih skrbi in nalog in vse obiskane lepote nam narekujejo, da lahko priporočimo še drugim sindikalnim organizacijam v Kmetijskem kombinatu Ptuj in celotni SOZD naj se tudi udeležijo izletov, ki bodo skrbno pripravljeni in ki bodo tudi vsem udeležencem pustili lepe spomine. J. V.

V kletarstvu v Vipavi in na Brdih so nas sprejeli Milena Ristič in Rudolf Uršič ter Franc Simčič, v Kobaridu v Mlekarni pa Štefan Klajnčček, ki so nam tudi vse razkazali in tolmačili. Za vso pozornost jim dolgujemo prisrčno hvaležnost.

Pred spomenikom Matiji Gubcu v Stubici

Prijetni vtisi z izleta do Gornje Stubice

V jutranjih urah 14. junija 1975 smo se odpeljali člani delovnega kolektiva Obrata za kooperacijo na enodnevni izlet v Kumrovec in Stubiške toplice. Žal pa kljub prizadevnosti vodstva sindikalne družnice, predvsem predsednika, udeležba na izletu ni bila zadovoljiva, saj je ostalo še nekaj prostih mest v drugem avtobusu.

Samo potovanje v Kumrovec je bilo vsekakor, menim za vse udeležence izleta, zelo zanimivo, saj smo se že v Krapini ustavili in obiskali tamkajšnji arheološki muzej, ki ga marsikdo do sedaj še ni obiskal.

Nadaljnja pot nas je vodila v rojstni kraj maršala Tita, kjer smo si ogledali rojstno Titovo hišo in se nato podali na hriček, kjer je zrastel v tako rekordnem času »Dom borcev NOV in mladine«. Zgradila so ga domača jugoslovanska podjetja ob podpori vseh narodov Jugoslavije in JLA. Zares impozantna stavba, ki napravi na obiskovalca globok vtis s svojo moderno arhitektonsko vrednostjo. V

tem domu smo bili na predvajanju filma o življenju tovariša Tita.

Po krajšem odmoru smo se nato odpeljali z avtobusom v Gornjo Stubico, kjer smo si ogledali Gubčev spomenik in muzej kmečkih uporov, ki je v neposredni bližini spomenika.

Bilo je vse v redu izpeljano, saj so se udeleženci izleta lahko nakopali v popoldanskem času, celo v zelo naklonjenem vremenu.

Z dobrim razpoloženjem v avtobusu smo se zapeljali še v Trakoščan, kjer je bilo po večerji dovolj rajanja in razvedrila.

Ugotoviti moramo, da je bil izlet skrbno pripravljen in tudi izveden. Moram še izraziti željo, verjetno vseh udeležencev izleta, da bi bilo še več takih kolektivnih izletov v prihodnje, da se člani kolektiva med seboj spoznajo, poveselejo in seveda po izletu lažje pristopijo k realizaciji nalog na delovnih mestih.

Staniko Korenjak

POSLOVNA SKUPNOST ZA VINOGRADNIŠTVO IN VINARSTVO SLOVENIJE

S podpisom samoupravnega sporazuma o združevanju v poslovno skupnost za vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, smo v Sloveniji dobili še eno skupnost, ki naj bi v celotnem slovenskem vinogradniškem prostoru enotno usklajevala potrebe in koristi vinogradnikov, porabnikov vina in družbe, na poti od pridelovalca in potrošnika.

Sporazum je bil podpisan 29. maja in pomeni, da ga je podpisalo nad dve tretjini

slovenskih delovnih organizacij — vinogradniških, pridelovalnih in v prometu.

— Po osnutku zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kmetijskih zemljiščih, o katerem je na svoji seji razpravljala odbor za agrarno politiko zbora združenega dela, se bodo za hribovite in gorske predele štela tudi tista območja pod 600 m nadmorske višine, ki imajo več kot 25 % povprečnega nagiba.

KADROVSKE SPREMEMBE

Kmetijski kombinat Ptuj

PRIŠLI V MAJU 1975 — 11

TOZD Tehnoservis: Marija Travnikar, Mladen Mesarič, Konrad Lah

Obrat Kooperacija: Alojz Valenko, Marko Šterbal

TOZD gradbeni remont: Ivan Arbajter, Janez Pukšič, Jakob Cafuta

TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice«: Vlado Ogrizek

TOZD Mizarstvo: Milan Rozinger

TOZD Kmetijstvo — DE Zavrč VS: Miroslav Bauman

ODŠLI V MAJU 1975: 9

TOZD Kletarstvo »Slovenske gorice«: Janez Krajnc

Obrat kooperacija: Marija Milošič, Rozalija Dolinšek, Franc Škrjanec

TOZD trgovina: Janko Polanec

TOZD farma prašičev: Katia Habjanič

TOZD Kmetijstvo — DE »Osojnik«: Anton Vajd (upokojen), Sejad Kržič

Delovna skupnost za skupne zadeve: Veronika Gregorec

Agrokombinat Maribor

OD 1. 5. DO 20. 6. 1975

ZAPOSILILI SO SE — 18

Košaki-Kamnica: Mlinarič Branko, Karajković Ferid, Karajković Emsud, Moharič Marija, Moharič Stjepan, Bec Nada, Kuzmanović Maksim

Mešalnica: Kozar Marjan

Pekre: Gorišek Ivan, Ratman Danica, Štručl Anica

Ribe: Gerhold Franc
Strojna postaja: Hentak Branimir, Mlakar Branislav
Svečina: Potrč Alojz
Tržnica Maribor: Rihtar Emilija, Kompan Majda
Uprava: Medved Marjana

ODŠLI SO — 15

Jarenina: Žel Milan, Koisse Ivan

Gostinstvo: Kodba Milena

Košaki-Kamnica: Koren Jože, Haramas Josip, Recek Slavica, Repina Romana, Pavlinec Antun

Pekre: Jaunik Jože, Jaunik Janez, Libman Alojz, Levstik Miran (v JLA)

Strojna postaja: Lovrenčič Janez, Hudžar Branko

Hladilnica: Ostojić Smiljka

UPOKOJITVE — 3

Jarenina: Klajdarič Anton

Košaki-Kamnica: Lazar Jože

Pesnica-Kungota: Breznik Janez

Agrokombinat Lenart

PRIŠEL V MAJU 1975: 1

TOZD poljedelstvo-živinoreja

Lenart: Stanko Katan

ODŠLI V MAJU 1975: 2

Skupne službe: Ivan Kramberger in Anica Prebevshek

Košaki TMI Maribor

PRIŠLI V MAJU 1975: 7

Klep Miroslava, Breznik Alojz, Šoštarč Štefan, Hošpel Mirko, Unger Marjan, Kukec Đurdja, Klemenčič Stanko

ODŠLI V MAJU 1975: 3

Grager Bogomir, Rajšp Friderek, Jambrošič Marjan

ČESTITKA

FRANČKU GOLOBU, VODJU KADROVSKE SLUŽBE PRI KMETIJSKEM KOMBINATU PTUJ, OB NJEGOVI 50-LETNICI ISKRNO ČESTITAJO

SODELAVCI KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

ŠTIPENDIRANJE

AGROKOMBINAT LENART

Agrokombinat Lenart že nekaj let redno štipendira dijake in študente na srednjih, višjih in visokih šolah. Število štipendij pa ne zadošča, ker ne pokriva vseh potreb po kadrih v delovni organizaciji. Število rednih štipendij se je v zadnjem letu močno zmanjšalo, povečalo pa se je število izrednih študentov naše delovne organizacije. Največ izrednih študentov je vpisanih na višji agronomski šoli, višji in visoki ekonomsko komercialni šoli.

V šolskem letu 1974—75 je delovna organizacija dajala štipendijo enemu dijaku na srednji ekonomski šoli, eno štipendijo dijaku na tehnično kmetijski šoli. S 1. 1. 1975 se steka v občinsko izobraževalno skupnost 0,5 % od bruto osebnih dohodkov, kar predstavlja precejšnjo obremenitev kolektiva.

Z izobraževalno skupnostjo bo treba vsklajevati potrebe po štipendijah in pravilno usmerjati dijake in študente za

študij v tiste smeri, ki primanjkujejo gospodarstvu. Skupno se bo treba dogovarjati, kateri in koliko kadra se bo vračalo v gospodarske organizacije, ki prispevajo svoj delež sredstev v sklad za štipendiranje.

V naši delovni organizaciji so potrebe za naslednje štipendije:

— VEKŠ	1
— pravna fakulteta	1
— višja agronom. šola sadjar. smeri	1
— višja agronom. šola polj. smer	1
— višja agronom. šola pospeš. smeri	1
— tehnična kmetijska šola pol. živ.	1
— srednja ekonomska	3
— srednja administrativna	1
Agrokombinat Lenart je razglasil več učnih mest za učence v gospodarstvu v uk, in sicer:	
— trgovci, mešana smer	2
— mehaniki	2
— kuharji in natakarji	8

AGROKOMBINAT MARIBOR

Agrokombinat Maribor je pristopil in podpisal družbeni dogovor o izvajanju štipendijske politike in štipendiranja v SRS in samoupravni sporazum o štipendiranju v občini Maribor. Glede na to, smo pomenili kriterije za izdajanje štipendij in višini štipendij z drugimi podjetji, ki so sporazum podpisale.

Podjetje je razpisalo doslej vsako leto 25 — 30 štipendij za študij na šolah raznih stopenj.

Na razpis ni bilo vedno zadovoljivega odziva. Delno zaradi tega, ker smo imeli nekoliko nižje štipendije od drugih podjetij, verjetno pa več zato, ker so se zainteresirani raj odločili za štipendiranje na drugih podjetjih, ne pa od kmetijskega, za katerega so vedeli, da so pogoji dela težki, osebni dohodki pa nižji. Najmanjše je zanimanje za štipendije na nižjih in srednji kmetijski šoli.

Problem pri razpisih štipendij je ugotovitev potreb glede na integracijska gibanja in nedovoljno jasnih dolgoročnih razvojnih programov. Zato se podjetje raje odloči za nekoliko večje štipendiranje, ker mora računati tudi na osip tako za čas študija kot tudi pozneje.

Trenutno podjetje štipendira na Ekonomski srednji šoli 7 dijakov, Kmetijski strojni šoli, 7, Kmetijski tehnični šoli 8, šoli za veterinarske tehnike 1, Višji agronomski šoli, Višji pravni šoli 1, Biotehniški fakulteti 1, Tehnični gradbeni šoli 1, Vinogradniško sadjarski šoli 1; skupno 30 štipendistov.

V šolskem letu 1975/76 bomo razpisali naslednje štipendije:

— Biotehniška fakulteta	2
— Višja agronomska šola	3
— Višja pravna šola	1
— VEKŠ II. stopnja finančna smer	2
— VEKŠ I. stopnja finančna smer	2
— Ekonomska srednja šola	2
— Tehnična kmetijska šola	6
— Kmetijska strojna šola	4
— Nižja kmetijska šola vinogradniško-sadjarska smer	11
— Nižja kmetijska šola poljedelsko-živinorejska smer	5

S k u p a j : 38 štipendij

Med navedenimi problemi je tudi ta, da prosijo za štipendije zainteresirani iz oddaljenih krajev, ki jim je treba potem, ko nastopijo službo, zagotoviti tudi ustrezno stanovanje.

Francu Turku v slovo

14. junija 1975 je nepričakovano preminil 54-letni Franc Turk, delavec v Agrokombinatu Lenart. Tako skromno kot je živel, tako skromno se je poslovil in v Agrokombinatu pustil bogat prispevek kot marljiv in pošten delavec, saj je bil v delovni organizaciji zaposlen več kot 26 let. Zgaran in z žuljavimi rokami je omahnil, še mlad.

Ob takšnem primeru se človek rad spomni človeka in loči dejanja v slabo in dobro. Vsi njegovi sodelavci so in bodo ostali prepričani, da se je za vedno poslo-

vil delavec, ki je neustrašeno sprejemal in izpolnjeval naloge težkega dela v kmetijstvu.

Skozi 26 let dela v Agrokombinatu je uspešno deloval v političnih organizacijah in samoupravnih organih in se potegoval za skromno vrline človeka.

To je bilo pravzaprav nadaljevanje njegovih hotenj, za katere se je odločil že med NOV in kasneje postal član organizacije Zveze borcev. Vsi, ki so ga poznali in z njim delali, ga bodo ohranili v trajnem spominu.

Sodelavci

ŠTIPENDIRANJE

KMETIJSKI KOMBINAT PTUJ

V svojih letnih programih potreb po kadrih in štipendiranju za leto 1975 so TOZD v sestavi Kmetijskega kombinata Ptuj (brez priključenih TOZD v letu 1975) planirale 72 novih štipendij.

O planiranih potrebah TOZD je na svoji seji dne 11. 4. 1975 razpravljala svet za kadre, ki ga sestavljajo izvoljeni delegati vseh TOZD Kmetijskega kombinata Ptuj. Ta svet ima po samoupravnem sporazumu nalogo, da vsklajuje potrebe TOZD z materialnimi možnostmi ter dokončno sprejme program štipendiranja. Na tej seji je ugotovil, da glede na že sklenjene pogodbe o štipendijah (za 59 dosedanjih štipendistov imamo že nad 50 starih milijonov obveznosti za izplačevanje štipendij) podjetje ni v stanju razpisati še toliko novih štipendij, saj bi potem porabili samo za izplačevanje štipendij vsa sredstva, ki jih formiramo za izobraževanje in štipendiranje (1,5 % od izplačanih bruto osebnih dohodkov v koledarskem letu).

Ker taka odločitev ne bi bila v skladu s potrebami po izobraževanju delavcev v TOZD oz. v podjetju in izven podjetja (razni tečaji, seminarji, izreden študij zaposlenih v raznih šolah za odrasle ipd.), je sklenil svet za kadre,

da razpišemo v letu 1975 le 17 novih štipendij in to: eno na visoki teh. šoli strojne smeri, eno na višji agronomski šoli, eno na višji ekonom. komercialni šoli — finančna smer, eno v tehniški gozdarski šoli, eno v šoli za živinorejske in veterinarske tehnike, dve v tehniški kmetijski šoli, tri v vinogradniško sadjarski šoli, eno v mlekarški šoli in šest v poljedelsko živinorejski šoli.

Razpis novih štipendij je bil po sklepu sveta za kadre že objavljen v časopisu »Večer« in preko Radia Ptuj.

POTREBE PO VAJENCIH

V temeljnih organizacijah združenega dela Kmetijskega kombinata Ptuj je že v učnim razmerju 60 učencev (vajencev) raznih poklicnih šol.

Zraven tega so planirale TOZD:

Tehnoservis, Mizarstvo, Kooperacija in Kletarstvo »Slov. gorice« Ptuj, v letu 1975 še 20 prostih učnih mest in to za: šest avtomehaničarjev, dva ključavničarja, enega strugarja, enega avtoelektrikarja, pet mizarjev, dva sodarja in tri prodajalce.

F. G.

Maturantkinje in maturantje iz Ekonomske srednje šole Ptuj so tudi letos v pohodu po Ptuj izrazili svoje veselje pred nastopom delovnih mest v gospodarstvu in drugih področjih dela, kjer so jih štipendirali med študijem.

V nekaj vrstah

OPRAVILA V TOZD KK PTUJ SUŠILNICA IN SILOSI PRIPRAVLJENI

Sušilnica in silosi za letošnji pridelek okrog 2.000 ton pšenice in nekaj rži že čakajo na žetev s kombajni na njivah Kmetijskega kombinata Ptuj. Ves pridelek odkupi INTES Maribor in posušen počaka mletje v skladiščih — silosih. Mesec julij 1975 bi naj bil suh in brez tako pogostih padavin kot so bile junija, da bi lažje minila žetev in spravilo pridelka. Inž. Franc Ivančič meni, da za žetev ne bo težav.

TRAKTORJI ZA KOOPERAN- TE

TOZD Merkur Novi Sad dobavlja kooperaciji RP 35 traktorje. Med kooperanti je namreč povpraševanje po traktorjih s priključki, ki pa naj glede na traktor preveč ne stanejo, da ni potrebno nanje predolgo čakati po predplačilu in da je potem mogoče dobiti tudi rezerv ne dele. Traktorji RP 35 ustrezajo našim razmeram, jih pa je težko dobiti; celo ob predplačilu 25.000 din je potrebno čakati. Je visoka cena za plug in znaša 3.800 do 44.400 din.

Pri IMT Novi Sad so bile možnosti za nabavo traktorjev z zamenjavo rabljenih in nabavo boljših traktorjev. Pri IMT Novi Sad so že dosegli tako 6 traktorjev, vendar zanje ni tako navdušenje kot za nove, čeprav so celo nekatere ugodnosti pri nabavi priključkov. 4 take traktorje so prodali.

Nabava traktorjev Ferguson, novih, pri TOZD Merkur Beograd je možna. Dobili so že 10 traktorjev Ferguson. Ko bo prodana ta pošiljka, je možna nadaljnja brez takšnih problemov kot prej.

NA TURNIŠČU PRIPRAVLJE- NI NA ŽETEV

Kot je pojasnil Maks Vautič za DE Turnišče KK Ptuj, so tudi na Turnišču dobro pripravljeni na žetev s svo-

jim kombajnom Johnderre, ki jim dobro služi že več let. Največ dela bo tudi letos na parcelah pšenice velikosti 22-28 ha. Žetev bodo opravili z lastnimi ljudmi. Pridelek bodo spravili v sušilnico KK Ptuj, kjer ga prevzame Intes Maribor.

VEDNO VEČ SAMONAKLA- DALCEV SENA

Centralno skladišče obrata za kooperacijo KK Ptuj je že prodalo kooperantom 40 samonakladalcev proizvodnje St. Peter v Savinjski dolini, 10 pa jih še čaka kupce. Največ kupcev samonakladalcev je s Ptujkega in Dravskega polja.

Z večjim pridelkom buč golic je izpolnila TOZD Kooperacija KK Ptuj pri Tovarni olja v Slov. Bistrici vse pogoje, da ji bo dala letos ta tovarna v koriščenje stroj za trebljenje buč golic.

DELOVNA ENOTA KK PTUJ PRED ŽETVIJO

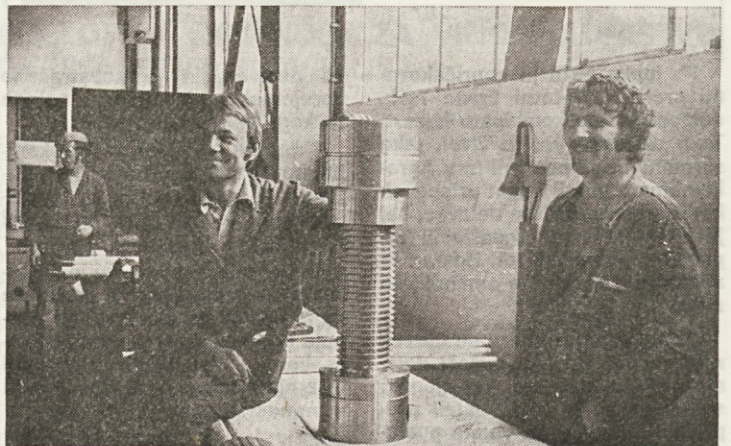
Delovna enota KK Ptuj je pripravljena na žetev na površinah 70 ha pšenice v Placarju in na Bregu pri Ptuj blizu RTC. Vso žetev in mletje bodo opravili s svojim kombajnom, ki bo v pomoč pri žetvi tudi zasebnim kmetovalcem. Tudi njihov pridelek pričakujejo za sušenje in skladiščenje silosi KK Ptuj in Intes Maribor.

Seno in jagode so že večinoma pospravili. Parcele jagod ob Ormoški cesti so dale letos dober pridelek. Tega so prodajali na trgu in po kolektivih KK Ptuj, sena pa so pridelali največ na Osojniku in v Placarju.

Gradnja hlevov v Placarju daje k dosedanjim stojiščem možnost za skupnih 200 stojišč. V Placarju so pridobili k prejšnjim 50 stojiščem še 50 novih, na Osojniku pa je 100 stojišč.

V teku je tudi škropljenje hmelja, krompirja in fižole ter sajenje zelja in solate endivi. je.

Strugarja Anton Kovačec in Vlado Markovič v Tehnoservisu Ptuj z enim izmed novih izdelkov — navojnim vretenom za hidravlično stiskalnico — izdelanim za kooperanta Metalno v Mariboru

»KOŠAKI« TMI MARIBOR

Podjetje »KOŠAKI« TMI Maribor bo vključevalo v naslednjem šolskem letu 1975/76 nove štipendije za proizvodno delo in delo v trgovski mreži.

Štipendisti imajo za pridobitev določenih poklicev možnost, da se vključijo v uk-z dokončanimi 6. razredi osnovne šole, kar je vsekakor ugodno za marsikaterega učenca, ki iz najrazličnejših razlogov ni končal osemletke, bodisi da ni ustrezne sposobnosti ali pa je bil drugače oviran pri šolanju.

Navajamo število učnih mest za posamezni poklic in

sicer:

MESAR — PRODAJALEC

21 — učnih mest

KLAVNIČAR

10 — učnih mest

MESAR PREDELOVALEC

6 — učnih mest

Za sprejem v uk morajo kandidati oddati oz. poslati naslednje dokumente: spričevalo o končanem 6. razredu, oziroma o končani osemletki, izpisek iz rojstne matične knjige, kandidati morajo biti fizično in psihično zdravi.

Kandidati se lahko javijo osebno ali pa pošljejo pismen vloge v kadrovsko-splošni sektor podjetja, Oreško nabrežje 1

Spomini borke

Dogodek, ki se ne da pozabiti.

Ob Radeškem jezeru, tako zvanem ribniku, stoji hiša, na kateri je pritrjena spominska plošča, ki spominja na dogodek v tej hiši pred 30 leti.

To je moja rojstna hiša v kraju, kjer sem preživela svoja srečna otroška leta, ki pa so bila zelo kratka.

Ko so leta 1941 pridrveli Nemci, ko je kapitulirala stara Jugoslavija, mi je bilo 9 let. Bila sem peti otrok v družini, sestra štirih bratov in najmlajša. Takrat so se začele težave, ker smo bili kot zavedni Slovenci slabo zaznamovani pri hitlerjevski oblasti. Saj je malo manjkalo pa bi nas izselili.

Milica Vute

Že v začetku okupacije sem čutila neznosen odpor do okupatorja. Obiskovala sem drugi razred osnovne šole v Lenartu, kjer nam je bilo strogo prepovedano govoriti slovensko; okupator je hotel iz nas otrok ustvariti, oziroma vzgojiti podrejene državljanke hitlerjevega rajha. V šoli sem imela več dobrih prijateljic, s katerimi smo se na skrivaj pogovarjale slovenski, tako da nas učitelji niso slišali. Tako so počasi prišle v šolo tudi govorice od raznih učencev o partizanih. Kljub temu, da smo bile še otroci smo z veseljem spremljale in bile navdušene nad vsako uspešno akcijo partizanov. Same rade bi kaj pomagale OF, toda bile smo prešibke in v našem kraju samem se je bolj pozno ustanovil odbor za OF, posebno pa naša vas Radehova, ki leži preveč na odprtem kraju, ni bila primerna za partizanske postojanke. Zato se je narodno-osvobodilno gibanje tudi počasi razvijalo.

Kolikor se spominjam, smo začeli sodelovati z NOV koncem leta 1943. Oče je bil krojač, zato je imel veliko dela z šivanjem in krpanjem oblek. Posebno veliko dela je imel ob zimskem času, ko je šival bele prevleke za partizane, da jih je bilo v snegu težje opaziti. S prijateljico iz iste vasi, kjer je bila tudi partizanska postojanka, sva bili kurirki; dostavljale sva pošto na razne strani. Včasih so se partizani tudi po več dni zadrževali pri nas, posebno če je bil kateri bolan.

Tako je prišla zima 1944—1945, ki je še kot nalašč ponagajala z visokim snegom. Takrat se je okupator že umikal na vseh straneh fronte, ker je doživljal poraz za porazom in se je že bližal konec vojne. Tega smo vsi komaj čakali. Usoda se je nazadnje z našo družino grdo poigrala.

Leta 1945, 16. februarja je bila nedelja. Zjutraj ob 7. uri so nemški žandarji potrkali na vrata naše hiše in napovedali preiskavo. Bila sem še v postelji in silno v skrbeh za dva partizana, ki sta spala v eni izmed sob. Mama je bila toliko prisebna, da ju je zbudila in jima svetovala, naj se umakneta na podstrešje, ki je bilo zelo veliko, misleč, da tam ne bodo pregledovali. Umik iz hiše je bil nemogoč. Na eni strani je bila postavljena straža, na drugi strani hiše pa ni bilo poti, sneg pa še vedno visok čez kolena. Ko so pregledali vse sobe, premetali vse perilo, izpraznili vse omare in predale, so se povzpeli še na podstrešje. Komaj je stopil žandar prve korake po stopnicah je počil strel in se je zgrudil smrtno zadet. Drugi žandarji so zbežali iz hiše in so jo obkolili: enega so poslali po pomoč in tako se je čez čas nabralo okrog hiše kakih 30 žandarjev, močno oboroženih. Borba je trajala do 11. ure predpoldne. Ker sta partizana uvidela, da se živa ne bosta mogla rešiti, sta se sama ubila na podstrešju. Vso dokumentacijo, ki sta jo imela, sta tako skrbno skrila, da smo jo našli šele čez nekaj mesecev po osvoboditvi. Na ta dan so odpeljali očeta, mamo in mene v ptujske zapore Gestapa. Od bratov ni bilo nobenega več doma; dva sta bila v partizanih in dva v nemški vojski. Kljub očetu in mamini prošnji naj me pustijo domov, so me le za en mesec zaprli.

V zaporu sem bila lačna in ušiva. Hrana, ki smo jo dobivali, je bila komaj dobra za prašiče, toda glad je bil hujši in morali smo nekaj jesti, da bi ne omagali od lakote. V celici nas je bilo šest, postelje oziroma slamnjake pa samo tri, tako smo skupno spale po dve in dve. Ob sedmih zjutraj smo dobili črno vodo s kosom kruha, za kosilo po navadi repo, kislo nezabeljeno s koruznim zdrobom ali pa krompirjevo juho, za večerjo pa zopet kakšno vodo z repo. Tako se je ponavljalo iz dneva v dan. Na sprehod smo šli okrog 8. ure za pol ure na dvorišče in potem še popoldne enkrat, da smo se vsaj malo nadihali svežega zraka. Med sprehajanjem se nismo smeli nič pogovarjati, morali smo samo hoditi. Največje zadoščenje za nas zapornike je bilo takrat, ko so pričele zavijati sirene — znak za alarm. Takrat so bežali gestapovci v zaklonišče, mi zaporniki pa smo kar ostali v celicah; zgradbe zopora bombe niso nikoli zadele. Največkrat so prišli bombardirali, ali boljše rečeno streljali partizanski avioni. To so bili lovci, ki so se spuščali zelo nizko in so s streli uničevali sovražnika.

Po enem tednu zopora so nas

Izobraževanje civilne zaščite v KK Ptuj

Štab civilne zaščite (CZ) je priredil v dneh 19., 20. in 21. 6. 1975 v restavraciji Novi svet v Ptuj u tečaj za pripadnike gasilsko tehničnih enot civilne zaščite. Tečaj je bil celodnevni; obsegal je teoretičen in praktičen del pouka.

Predavanja strokovnjakov so bila s področja gasilstva, gasilske preventive, gašenja požarov, reševanja izpod ruševin, RKB zaščite, osnov civilne zaščite, osnov gradnje objektov in drugih tem. Ob koncu predavanj prvega dne so si ogledali slušatelji pod vodstvom predavateljev gasilski dom v Ptuj u in razstavljeno opremo. Ob koncu drugega dne je bila demonstracija uporabe priročnih gasilskih sredstev pri gašenju različnih vrst požarov na TOZD Tehno-

servis, ki je oskrbel vnetljive materiale, gasilna sredstva in ustrezen prostor, za kar se mu štab zahvaljuje. Po končanih predavanjih tretjega dne so opravili slušatelji testiranje na testnih polah s 63 vprašanji.

Vsi slušatelji so uspešno opravili preizkus znanja. Tečaja se je udeležilo 37 pripadnikov civilne zaščite, končalo pa ga je 34, ker so trije odstopili. S tem načinom izobraževanja namerava štab nadaljevati, ker s tako zgoščenimi oblikami lažje zajamemo vse, sicer prostorsko zelo razbite TOZD in delovne enote KK Ptuj. Nadaljnja naloga vseh pripadnikov civilne zaščite je nadaljnje individualno usposabljanje ter prenašanje pridobljenega znanja na druge sodelavce.

Štab civilne zaščite

Ob sprejetju pravilnika varstva pri delu

Z novim pravilnikom o osnovah za organizacijo službe za varstvo pri delu ter o strokovni usposobljenosti delavcev, ki opravlja strokovne naloge s področja varstva pri delu (Ur. list SRS šte. 15/75) se predpisujejo osnove za organizacijo službe za varstvo pri delu v organizacijah združenega dela in naloge te službe, ki opravlja strokovne naloge s področja varstva pri delu ter program in postopek za opravljanje strokovnega izpita o varstvu pri delu.

Bistvo tega sporazuma je, da konkretno navaja, v kakšnih primerih je možno pooblastiti delavca za opravljanje strokovnih nalog s tega področja, oziroma mora biti organizirana služba za varstvo pri delu, delovno področje službe za varstvo pri delu ter opravljanje strokovnega izpita za delavce služb za varstvo pri delu, oziroma pooblaščenega delavca.

V organizacijah združenega dela, ki nimajo v svoji sestavi temeljnih organizacij združenega dela in v katerih niso večje nevarnosti za poškodbe in obolenja v zvezi z delom, morajo pooblastiti določenega delavca za opravljanje strokovnih nalog s področja varstva pri delu, za

strokovno izvajanje in zagotavljanje varstvenih ukrepov in normativov ter za izpolnjevanje predpisanih obveznosti v zvezi z varstvom pri delu. Od delovnega procesa je odvisno ali bo pooblaščen in določen delavec opravljal poleg svojega rednega dela tudi strokovne naloge s področja varstva pri delu.

V drugih primerih je treba organizirati posebno službo za varstvo pri delu.

V kolikor o tem obstoja dvom odloča pristojni organ inšpekcije dela.

Za delavce, ki opravljajo strokovne naloge službe za varstvo pri delu, morajo imeti ustrezno strokovno izobrazbo, leto prakse ter opravljen strokovni izpit o varstvu pri delu.

Novost je, da morajo imeti v organizaciji združenega dela, ki ima v svoji sestavi temeljne organizacije združenega dela, pooblaščen delavce za opravljanje izvršilnih in strokovnih nalog v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti temeljne organizacije združenega dela.

V tem primeru organizira služba za varstvo pri delu in koordinira ter usmerja delo svojih delavcev in pooblaščenih delavcev temeljnih organizacij združenega dela. Zivorad Marinkovič

začeli zališevati. Vsak dan sem trepetala, kdaj pridem tudi jaz na vrsto. Najbolj sem se bala, da me bodo pretepali kakor druge. Toda ker sem bila še pač otrok so mi verjetno toliko prizanesli, da sem dobila samo eno zausnico na zaslišanju. Tem huje so izdelali očeta, ko so mu zbili vse zobe, da štirinajst dni ni mogel nič jesti. Oče je bil določen za taborišče nokam v Avstrijo, toda radi hudega uničevanja železniških prog je vlak prispel samo do Maribora, od koder so ga dali v barake na Tezmem. Tja so tudi mamopripeljali, mene pa so po enem mesecu pustili domov. Ko sem se vrnila iz zopora sem se

morala prvo iti prijaviti na žandarmerijsko postajo, kjer sem tudi dobila ključ od hiše. Našla sem grdo razdejanje po sobah. Še vedno je bilo vse razmetano, mnogo stvari pa je manjkalo. Kolikor niso odnesli žandarji so pa pobrali sosedje, misleč, da se tako od nas nihče ne bo več vrnil.

Prišla je pomlad in z njo tudi svoboda. Kar čez noč je utihnil ropot umikajoče se hitlerjeve vojske in noč je bila tiha, jutro pa nam je naznanilo, da smo spet svobodni. Vse je prišlo tako hitro, čez noč, da skoraj nisem mogla verjeti resnici.

Vute Milica

Priprave gostinstva na letošnje turistično sezono

Franc Kovačič, direktor TOZD gostinstvo in trgovina Agrokombinata Lenart:

» V našem predelu severovzhodne Slovenije dajejo domači stalni in občasni gostje gostinstvu največ dela in poslovnega prometa, manj tuji gostje, najmanj pa lovni turizem, ker se zadržujejo lovci v domovih lovskih družin in njihove samooskrbe z jestvinami in pijačami. Promet v naših obratih ne pozna velikega nihanja, ker je skoraj v vseh mesecih enak.

Restavracija »Grozde«, gostišče »Črni les«, gostilna Golob Gradišče in gostilna v Cerkevniku predstavljajo naše gostinske kapacitete za stalne in prehodne goste. Zlasti v gostišču »Črni les« imamo ob raznih priložnostih prej prijavljene skupine. Tukaj se zadržujejo tudi izletniki. Za prenočevanje imamo pri

»Grozdu« 6 sob s 15 ležišči. Letno imamo te kapacitete zasedene 60–77 %, predvsem s poslovnimi ljudmi, ki pridejo k tukajšnjim podjetjem po opravkih.

V poletnem času nam ni potrebno najemati dodatne delovne sile, čeprav je nekoliko več dela. Tega zmagujejo naši zaposleni sami, ob upoštevanju predpisov o delovnem času in drugem, sicer pa je normalno delo.

Imamo svoje razglednice z več motivi objektov TOZD AK Lenart in te gredo v prodajo, saj ljudje mnogo pišejo svojcem po svetu in mnogi radi pošiljajo razglednice. V letošnjem letu imamo v programu tudi založbo prospekta. Nameravamo še razširiti gostišče »Črni les«. Z adaptacijo v Tratah bo prostor za gostilno, trgovina je že tam.«

Po prigrizku s kruhom, zaseko ali šunko, čebulo, jajcem in orehi je vino iz kletarstva »Slovenske gorice« Kmetijskega kombinata Ptuj iz grozdja v vinogradih v Haložah in Slovenskih goricah priznано poživilo in okrepiło za domače goste in obiske v gostiščih Gostinskega podjetja »Haloški biser« Ptuj

AGROKOMBINAT MARIBOR

Realizacija investicij po programu v letošnjem polletju

V prvem polletju letošnjega leta je realizacija vlaganj razmeroma nizka v primerjavi s prejšnjimi leti.

Vsekakor je vzrok nizkih vlaganj v prvem polletju predvsem v tem, ker programi, ki so bili predvideni v letošnjem letu, še niso odobreni, oziroma za njih niso v celoti zagotovljena sredstva. V prvem polletju so bile pretežno dokončane investicije, ki so bile pričete že v prejšnjem letu kot so:

— silosi za žita s transportno opremo in sušilnico kapacitet 10 ton na uro,

— hidromelioracije na področju Pesniške doline, površina cca 100 ha,

— vzdrževanje vinogradov in — nakup kmetijske opreme.

Na področju zasebnega sektorja so bile prav tako dokončane nekatere adaptacije hlevov in vlaganje v kmetijsko opremo. Za celotno mariborsko področje je prav gotovo najpomembnejša investicija sušilnica s silosi. Znano je, da se je v zadnjih letih močno povečala na družbenem in zasebnem sektorju proizvodnja koruze in drugih žit. Sušilne in skladiščne kapacitete že nekaj let nazaj niso zadoščale za povečano proizvodnjo. Zato je bilo v okviru slovenskega programa gradnje skladiščnih kapacitet dogovorjeno za območje Ptuj—Maribor, da se do leta 1978 zgradi 50.000 ton silosnih kapacitet in sicer v Ptuj 30.000 ton, v Mariboru pa 20.000 ton. Sporazum za delitev silosnih kapacitet na omenjenem področju je bil soglasno sprejet tudi med delovnimi organizacijami Perutnina Ptuj, Agrokombinat Maribor, KK Ptuj, Agrokombinat Lenart. V skladu s tem programom je dokončana I. faza

v Mariboru. Pri projektiranju navedenega objekta je bil upoštevan dolgoročni koncept razvoja tega območja in so bili zato grajeni transportni, energetske in drugi spremljaajoči objekti že za končno kapaciteto. Menimo, da je ta objekt vsklajen s stvarnimi potrebami kmetijskega območja in ga je potrebno v tem smislu tudi nadaljevati. V skladu s srednjeročnim programom smo predvideli v letošnjem letu naslednje investicije:

Predračun v 000 din	
— center za vzrejo mladice	
— mešalnica močnih krmil 7 t/uro	22.000 din
— silosi 5.000 t in podna skladišča	12.000 din
— mehanizacija	5.000 din
— obnova sadovnjakov 10 ha	1.300 din
— hidromelioracije 100 ha	2.000 din
— dopolnitev hladilnice	2.500 din
— nakup telic 100 kom.	2.450 din
— rekonstrukcija vinogradov	800 din
— servisna delavnica	2.650 din
— lokal Partizanska 6	950 din
Skupaj:	54.650 din

Letošnji program je logično nadaljevanje že pričetih investicijskih vlaganj oz. izpopolnitev vrzeli v proizvodnjo.

Predračun v 000 din	
— mehanizacija	4.985 din
— oprema	420 din
— plemenska živina 100 kom.	1.000 din
— jagodičevje 9 ha	650 din
— vinogradi 18 ha	2.160 din
— sadovnjaki 5 ha	750 din
— živinorejski objekti 600 stojišč s silosi	12.430 din
Skupaj 60 kmetij	22.195 din
(Nadaljevanje na 15. strani)	

Ob sprejetju pravilnika

NEKATERE NESREČE PRI DELU

Dne 29. maja 1975 je izšel v U. listu št. 15 »Pravilnik o osnovah za organiziranje službe za varstvo pri delu ter strokovni usposobljenosti delavcev, ki opravljajo strokovne naloge s področja varstva pri delu.«

Navedeni pravilnik je novost samo za tiste organizacije združenega dela, ki še nimajo organizirane službe varstva pri delu. Za organizacije, katere pa že imajo to službo organizirano, je to le povzetek bistvenih zakonskih določb iz bivšega »Temeljnega zakona o varstvu pri delu«, kakor tudi »Republiškega zakona o varstvu pri delu« z določenimi korekturami prejšnjih zakonov ter z uskladjitvijo z novo organizacijo v podjetjih, v odnosu na temeljne organizacije združenega dela, oz. organizacijo združenega dela, odnošno dejavnost službe varstva na tej relaciji.

Pomembnost tega pravilnika je v tem, da konkretno precizira delovno področje službe varstva, kakor tudi navaja v 12. zaporedni točki glavne, oziroma bistvene naloge službe!

Ena od navedenih delovnih nalog je zelo pomembna in ni bila v prejšnjih zakonih upoštevana, in sicer, da skrbi služba varstva pri delu za upoštevanje predpisanih varstvenih ukrepov in normativov, zlasti pri projektiranju objektov in tehnoloških postopkov, pri konstruiranju objektov in tehnoloških postopkov, da se zagotovi upoštevanje varstvenih ukrepov že pri pripravi tehnološkega in delovnega procesa ter pri njegovem izvajanju in poteku. Toliko v vednost glede samega pravilnika.

Istočasno bi navedel ob tej priložnosti primer zastrupitve s

herbicidom »gramoxione«, ki se uporablja za uničevanje ozkolistnih plevelov. Po zastrupitvi je nastopila smrt, vendar je bila zastrupitev ugotovljena in izvršena izven delovnega časa. Kratek povzetek: Bivši delavec obrata Košaki — Kamnica je škropil v enem izmed sadonosnikov obrata poleg traktorista Stanka Sameca, odgovornega za varno delo s škropivom. V času okvare črpalke na traktorju je traktorist odšel s traktorjem na popravilo, škropivo pa je ostalo nezavarovano oziroma brez nadzorstva, tako da je lahko pokojnik nalil sebi v 1/2 litersko steklenico z etiketo »Pelinkovec« škropivo in ga skril v torbo. Verjetno je hotel s tem škropivom poškrbeti plevel na svojem vrtu. Po večerji je pokojni zaužil po pripovedovanju enega izmed delavcev tudi nekaj alkohola ter šel počivat. Ponoči, ko je vstal, je zagledal na polici steklenico z etiketo »Pelinkovec«, (Žena je dala to steklenico iz močve torbe na stalažo). Mož je iz steklenice napravil nekaj požirkov, misleč, da pije pelinkovec, kot je pisalo na etiketi. Namesto pelinkovca je pil škropivo »gramoxione«, kar je pomenilo za Jožeta Korena smrt v slabih nadaljnjih treh urah. Nesreče še s tem ni bilo konec. Ženo je prebudilo iz sna jadikovanje trpečega in umirajočega moža. Na mizi je zagledala usodno steklenico ter še sama poskusila vsebino. Zaradi tega je še danes na zdravljenju v bolnišnici. Tako sta ostala dva šoloobvezna otroka brez očeta.

To naj pomeni hkrati kot opozorilo drugim, kako nevarno in usodno je lahko zaužitje strupa. Vjekoslav Hudohmet

REALIZACIJA INVESTICIJ PO PROGRAMU V LETOŠNJEM POLLETJU

(Nadaljevanje s 14. strani)

Navedena programa je obnavljala oz. vsklajeval odbor za razvoj pri SOZD. Glede na pomanjkanje investicijskih sredstev smo po dogovoru s KB Maribor in odborom za razvoj pri SOZD sporazumno znižali letošnji program tako, da so bile nekatere investicije prenesene na naslednje leto.

Stvarna realizacija programa je seveda odvisna med drugim tudi od kreditne sposobnosti oz. razpoložljivih sredstev za lastno udeležbo.

ZA SKLADEN RAZVOJ NA VSEH OBMOČJIH

Organizacije, ki so se vključile v SOZD pričakujejo med drugim prav gotovo skladen razvoj na vseh območjih, ne pa enostransko reševanje problemov, ki bi lahko negativno vplivali na bodoči razvoj SOZD. V sklanjevanje programov ima prav gotovo mesto odbor za razvoj, ki bi naj bolj kot doslej na osnovi analiz sklanjeval vlaganja na področju celotnega SOZD. Pri tem pa ne bi smeli zanemarjati specifičnosti nekaterih organizacij, ki imajo zaradi neizgrajenosti še prehodne težave. V interesu razvoja in krepitev SOZD so preštudirani in sklanjeni investicijski programi, ki bi se morali dosledno izvajati. Upoštevati bi morali razvitost posameznih delovnih organizacij ter predvideti hitrejšo izgradnjo manj razvitih. Predvsem pa bi morali biti sklanjeni programi samopravno verificirani na nivoju TOZD. Nevzdržno je, da posamezniki mimo odbora za razvoj in mimo samoupravnih organov TOZD vnašajo z zgrešenimi pogledi zmedo v delovne organizacije ter tako povzročajo škodo skupnim razvojnim konceptom. Pri tem je običajno, da se premočno upoštevajo le ozki interesi organizacij, kjer so posamezniki zaposleni, ne upoštevajo pa vseh ali vsaj najtehtnejših komparativnih prednosti drugih delovnih organizacij (proizvodne kapacitete, potrošnja prometa, kadri itd).

ZA RACIONALNO INVESTICIJSKO VLAGANJE

Na investicijske naložbe, ki se jim zaradi združevanja posameznih TOZD odpove, bi morale strokovne službe zagotoviti nadomestilo v posodobljenju nadomestilne. Zgorelo bi bilo, če bi se na račun nerazvitih TOZD zgrajevali razvitejši oz. celo ovirali dograjevanje objektov v funkcionalne celote (silosi in sušilnice brez mešalnice) čeprav je investicija upravičena tudi iz širšega družbenega aspekta. Dejstvo, da vsi gospodarimo z družbenimi sredstvi, nas obvezuje, da jih racionalno vlagamo in skrbimo zato, da se tudi kmetijskemu delavcu življenska raven nenehno dviga.

Zato se je treba marsikdaj odreči novi investiciji, ki ji botruje ozko, lastniško gledanje, če obstoječe zmogljivosti ne glede v sestavi katere OZD so, zadoščajo za potrebe celotnega kmetijskega območja. Tako se je Agrokombinat Maribor odpovedal gradnji lastne polnilnice, ki bi poleg sodobne predelave grozdja in kleti dopolnila funkcionalno celoto ker zmogljivosti v Mariboru zadoščajo.

Na področju proizvodnje, predelave in prodaje vina je ostalo še dosti odprtih vprašanj, ki jih bomo morali reševati v okviru SOZD.

V mariborskem Agrokombinatu smo z velikimi napori zgradili preprosto sušilnico s silosi za žito. Zaradi nenehne večanja površin in težav pri sušenju se nam je v minulih letih setev ozimnin zavlekla v pozno jesen. Tudi izgube v pridelku koruze niso bile majhne, saj se je zgodilo, da nas je pri spravilu prehitel sneg. Ob silosih smo načrtovali tudi gradnjo mešalnice krmil in to iz dveh razlogov: — stara mešalnica je dotrajala — mešalnica bi zagotovila racionalnejše izkoriščanje izgrajenih objektov

Tako je bilo dogovorjeno tudi na sestanku odbora za razvoj, ko je le ta pripravljala oz. sklanjeval program investicijskih naložb za leto 1975. Tako kot enoleten program je potrebno skladiti tudi še srednjeročni program.

DELITEV DELA V ŽIVINOREJSKI PROIZVODNJI

Tudi v živinorejski proizvodnji se še nismo dogovorili za delitev dela. Agrokombinat Maribor TOZD Kmetijstvo ima v svojem srednjeročnem programu izgradnjo pitališča goved z 2.000 stojišči. Ta program je bil sprejet na vseh samoupravnih forumih Agrokombinata. Zasnovan je na sledečih osnovnih izhodiščih:

— usmeritev na kapitalno intenzivno proizvodnjo (v mariborski občini ni računati na višek žive delovne sile)

— višek 200 kg telet v mariborski občini,

— občasne težave pri plasmu telet,

— velike potrebe po organskem gnoju na prodnatih tleh Dravskega polja.

— možnost proizvodnje cene voluminozne krme za pitanje goved od 200 kg do 600 kg žive teže

Ta program bi izvedli seveda le pod pogojem, če se bodo v doglednem času izboljšali ekonomski pogoji za pitanje.

Ideje in predlogi za dopolnjevanje programa so dragocena pobuda, vendar samo beseda na papirju, dokler se za predložene spremembe niso odločili samoupravljalci.

Jure Kovač

Premiranje bo urejeno

Od ustanovitve živinorejske poslovne skupnosti (ZPS) SR Slovenije gre njeno prizadevanje predvsem za to, da bi se njenim članicam — podpisnicam samoupravnega sporazuma o združevanju v ZPS nudile vse ugodnosti, do katerih so upravičene in tako spodbujala organizirana živinorejska proizvodnja.

Zakasnitev izplačil premij za živino, ki je bila odkupljena od 23. 2. 1974 do 31. 3. 1975, je povzročila že dovolj hude krvi. Vzroki pa so, po izjavah predstavnikov delovnih organizacij, ki zahtevkov za uveljavitev premije še niso vložile, dovolj jasni in potrjeni s stvarnimi primeri. Zbrati je bilo namreč treba vso dokumentacijo o kakovosti živine, odkupljene v letu 1974, pri zvezni direkciji za rezerve živil, za vso odkupljeno živino pa pri pogodbenih kupcih ter klavnicah, predložiti potrdila JUGOINSPEKTA, da vsaka posamezna žival ustreza kakovosti in kategoriji, za katero se priznava premije; uskladiti dokumentacijo z določili zveznega zakona in odloka o uveljavljanju premij ter tak zahtevek predložiti SDK, ki je zadolžena za kontrolo številčnih podatkov. Da to ni majhno delo, je jasno. Vendar je do 5. 6. predložilo svoje zahteve 21 delovnih organizacij v znesku 44 milijonov din, kar predstavlja približno polovico predvidenih izplačil. Rok za organizacije, ki tega še niso storile, je 15 junij in po izjavah predstavnikov teh organizacij lahko sklepamo, da so se tega roka držale. Uveljavljene upravičene zahteve bo izplačevala SDK Jugoslavije po dospelosti in prilivu sredstev. O kaki neobveščeni članici ZPS ne more biti govora, saj je ZPS redno vsaj enkrat, pa celo dvakrat mesečno pozivala vse podpisnice sporazuma, naj prično z zbiranjem podatkov in uveljavljanjem zahtevkov, še pred izidom odloka.

Kako se bodo premije razporejale med zadrugami, obrati za kooperacijo, kombinati (vsemi organizatorji reje) ter njihovimi kooperanti, je določeno z njihovimi medsebojnimi sporazumi. Vendar je stališče zveznega komiteja za kmetijstvo ter prav tako stališče ZPS, naj se premije delijo po načelu vlaganja sredstev in dela v organizirano pitanje. To bi pomenilo delitev v skladu z rizikom, ki sta ga nosila pogodbeni partnerja, česar se bodo po oceni ZPS delovne organizacije tudi držale. Po rezultatih minulega obdobja

lahko sklepamo, da se bo s premiranjem bistveno izboljšala donosnost pitanja za naprej, da bo v znatni meri pokrit riziko, ki ga prevzemajo predvsem organizatorji pitanja ter da je to precejšnja spodbuda za kmeta-kooperanta, ki se vključuje v pogodbeno rejo. V skladu z določili ZPS, ki povezuje interese rejcev in organizacij, je nujno, da se v kakršnikoli obliki sproti pokriva stroške proizvodnje, kar je pogoj za nadaljnji razvoj in napredek živinoreje. Ta prizadevanja so močno vplivala na odločitve širše družbe za urejanje rentabilnosti živinorejske proizvodnje, zato iz sedanjih sklepov in razprav na najvišji ravni lahko vidimo, da se bodo premiranja pospešeno uveljavljala tudi v bodoče. V najkrajšem času lahko pričakujemo dvig zajamčenih cen ter izplačila premij in regresov po novem zakonu, kar bo v celoti dalo osnovo za nadaljnjo organizirano rejo živine, tako za pitanje kot za plemo.

V načrtu ZPS za leto 1975 je posebej obravnavano spodbujanje reje plemenskih telic za potrebe obnov in zvečanja osnovne črede krav. V ta namen je zbor podpisnic samoupravnega sporazuma ZPS že sprejel načrt, po katerem se bo v letu 1975 priznavala zrejna premija za vse plemenske telice z znanim poreklom, ki dosega v eni laktaciji vsaj 3200 l mleka ali več, v znesku 850 din. Za plemenske telice znanega porekla, ki te mlečnosti ne dosega, pa bo znašala zrejna premija 500 din. V načrtu so zagotovljena sredstva za premiranje 21.500 telic, predloge za premije pa sestavljajo na podlagi pregleda posameznih živali področni živinorejsko-veterinarski zavodi.

Pomembno pri uveljavljanju teh premij je določilo, da premije lahko uveljavljajo le organizacije, ki so članice ZPS in izpolnjujejo tudi svoje obveznosti do te skupnosti. Enako pravilo velja tudi za razmerje med rejci-kooperanti in organizatorji reje. To pomeni, da so rejci upravičeni do premij in ostalih ugodnosti, ki izhajajo iz pogodbene reje, le v primeru, če so s svojo proizvodnjo vključeni v organizirano rejo preko svoje organizacije in njej tudi prodajajo svoje pridelke. Da pa se ne bi morda ponovila sedanja zakasnitev pri uveljavljanju in izplačilu, naj se rejci tudi sami učinkoviteje poznanim za svoje pravice.

N. P.
(Kmečki glas, 11. 6. 1975)

Saune iz Ptuja v ZSSR

TOZD Mizarstvo se pripravljalo na naročilo iz ZSSR za izdelavo in dobavo saun po predhodnih razgovorih z Ambasado ZSSR in s podjetjem Prodoimpeks Beograd in Slovenija lesom Ljubljana. Slednje podjetje že opravlja več

ja dela v ZSSR — na Jalti in na Krimu.

Med pomembnimi naročniki saun iz Ptuja v juniju se šteje ta Miro Cerar, telovadni prvak in odvetnik v Ljubljani ter inž. Jože Brodnik, olymp. zmagovalec iz Trbovelj.

Izkušnje kooperantov

Obiskali smo kmeta Karla Plateisa iz Ročice 27 pri Jakobskem dolu, kooperanta v zadrugi enoti Jakobski dol, pri KZ Maribor, Agrokombinat Maribor.

V kooperaciji KZ Maribor, združena enota Jakobski dol, ima posebno mesto kmet Karl Plateis s svojimi nad 10-letnimi izkušnjami v kooperaciji z živinorejo in vinogradništvom, s svojo opredeljeno za manj panog z intenzivno skrbjo za njihov uspeh z delom lastne mehanizacije, s svojim delom in z delom družine, ki mu pri tem pomaga, s svojim vključevanjem v delo samoupravnih organov in v delo družbeno političnih organizacij ter s svojo splošno široko razgledanostjo o dogajanjih in razvoju doma in po svetu.

Karl Plateis, kmet — kooperant v KZ Maribor, Agrokombinat Maribor, živi na svoji več kot 200 let stari kmetiji, z ženo Hermino in z otroci Marijo (14 let), Francem (12 let), Jelko (10 let), in Hermino (4 leta), ter s svojo sestro Anico.

»Naša pot«: Prosimo vas, opišite nam vašo kmetijo.

K. Plateis: Kmetija obsega skupno 19 ha, od tega obdelovalne zemlje 10 ha, drugo je gozd in travniki.

Ukvarjamo se predvsem z živinorejo, vzrejo bikov, telic in z mlečno proizvodnjo ter z vinogradništvom. V hlevu imamo trenutno 8 krav, 7 bikov in 7 telic.

V bodoče se želimo preusmeriti na pitanje krav in telic. Biko smo že odprodali. Svinjerejo imamo le za lastno potrebo.

»Naša pot«: Ali imate poseben pašni sistem in kako pripravljate hrano za živino?

K. Plateis: Imamo pašni sistem s pregonskimi pašniki. Za konzerviranje hrane imamo silos koritastega sistema za travno silažo, ki smo ga že pred štirimi tedni napolnili do polovice s travo iz prve košnje na 4 ha.

»Naša pot«: Kako so urejeni vaši hlevi?

K. Plateis: V hlevu na odplovanje je urejenih 18 stajišč in boksi za pitance. Vsi ti prostori so preurejeni iz starih hlevov.

Naša pot«: Koliko litrov mleka oddajate dnevno?

K. Plateis: 50—60 litrov, po telitvi pa celo nekaj več. Da bi dosegli čimboljšo mlečno proizvodnjo, bomo pitali do 10 krav molznic, za kar imamo dane tudi pogoje.

»Naša pot«: Ali imate že molzni stroj?

K. Plateis: Že, samo še ni sestavljen, bo pa v kratkem, do časa, ko bodo povrgle še štiri krave. Štiri krave molzemo ročno.

»Naša pot«: Opišite nam še vaš vinograd.

K. Plateis: Vinograd leži na vrhu hriba na ravnini, kar olajšuje obdelavo in trgatv. Imamo 70 a 13 let starega vinograda, 50 a 7 let starega in 50 a 3 leta starega vinograda. Rodnega vinograda je 1 ha 20 a, ostalo pa je vinograd v začetni rodnosti. Nasajene imamo naslednje sorte: rizvanec, muškato otonel in še nekatere sorte.

Letina 1973 je bila rekordna, letos pa pričakujemo ugodno letino. V lanskem letu je toča uničila trse že pred cvetenjem.

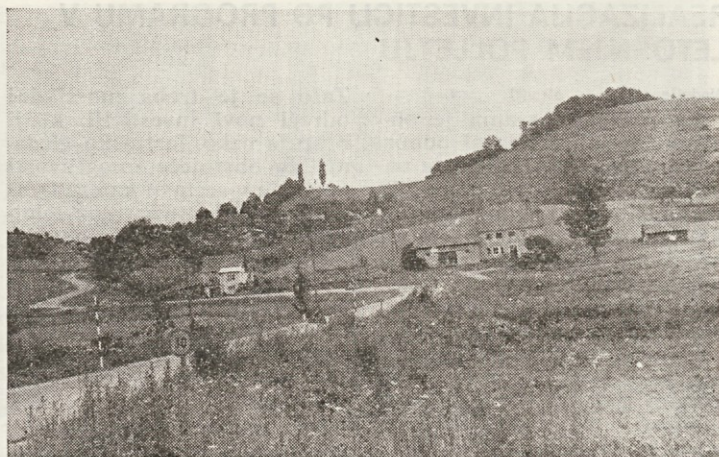
»Naša pot«: Kako obvladujete vse delo v živinoreji in vinogradništvu?

K. Plateis: Imamo potrebno mehanizacijo: kosilnico, traktor, obračalnik, nakladač, škropilnico, sod in hladilnik za mleko ter molzni stroj.

Imamo tudi svojo stiskalnico za grozdje (prešo) na koš in potrebne sode.

»Naša pot«: Kakšni so vaši nadaljni proizvodni načrti?

K. Plateis: Posebnih načrtov

Iz Pesnice pri Mariboru do Ročice nad Jakobskim dolom so levo in desno nad cesto lepi kraji z željami po večjem gospodarskem napredku

nimamo ker bomo ostali pri intenzivni obdelavi vinogradov in pri potrebnih uspešni vzreji živine.

»Naša pot«: Kako vam koristi pri vašem delu pospeševalna služba KZ Maribor?

K. Plateis: Redno nas obiskuje pospeševalec Zdenko Rajzman, kmetijski tehnik in pospeševalec v temeljni zadrugi enoti Jakobski dol, ki nas obiskuje enkrat tedensko in nas seznani s novitetami in o prispelem reprodukcijskem materialu.

»Naša pot«: Kako sodelujete z kmetijsko zadrugo?

K. Plateis: Ker sem član upravnega odbora zadruge, sem z njimi v stalnem stiku in sem z njihovim sodelovanjem in zavzetostjo zadovoljen.

»Naša pot«: Naštejte nam vaše funkcije v samoupravnih organih

in družbeno političnih organizacijah?

K. Plateis: Sem član upravnega odbora zadruge, delegat v kmečki delegaciji v zboru združenega dela skupščine občine Maribor in član iniciativnega odbora za ustanovitev vinogradniške skupnosti pri KZ Maribor.

»Naša pot«: Kako usklajujete delo na kmetiji z dodatnimi funkcijami?

K. Plateis: Kaj svetujete drugim kmetom kooperantom?

K. Plateis: V kooperaciji je koristna vsaka panoga, ki je pravilno začeta in ki se v redu nadaljuje. Razmisliti pa je potrebno o mešani proizvodnji in ožji specializiranosti z eno ali dvema panogama. Brez živinoreje ne gre, saj sadjarstvo in vinogradništvo ni dovolj.

M. P. in J. V.

Posvet v vinogradu

VABIMO VAS — DOPISUJTE ZA »NAŠO POT«!
STE V SREDINI VSAKDANJEGA DOGAJANJA. OPIŠITE SVOJE UGOTOVITVE ALI TE VAŠIH SO-
DELAVCEV, VPRAŠAJTE, POSKRBELO BOMO ZA
ODGOVOR, SVETUJTE, STORILI BOMO, KAR BO
KORISTILO, OBIŠČITE UREDNIŠTVO ALI POKLI-
ČITE UREDNIŠTVO PO TEL. ŠT. 77-351 INT. 47!
UREDNIŠTVO

NAŠA POT — Glasilo delovnih skupnosti Kmetijsko prehrabeni kombinat s sedežem v Ptuj. Izdaja delavski svet SOZD. Ureja uredniški odbor: (AK Lenart) Leopold Hameršak, Miro Bauman, Franc Kovačič; (AK Maribor) Anton Pučko, Rezika Sajevec, Marjan Simon; (KK Ptuj) Silva Gorjup, Ciril Kolarič, Franc Tetičkovič; (TMI Košaki Maribor) Maks Budja, Danica Humar, Jože Murko. Predsednik uredniškega odbora in odgovorni urednik: Franc Tetičkovič. Novinar: Mihaela Pišek. Tehnično uredil: Jože Vrabl. Fotografije: Jože Vrabl. Naklada 4500 izvodov. Tiska: Ptujška tiskarna, Ptuj. Uredništvo: 62250 Ptuj, Muzejski trg 2, tel. 77-351 (30). Rokopisov in slik ne vračamo.

Plateisova družina v popolni sestavi

